

ingediend op **1249** (2021-2022) – Nr. 1
21 april 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van de regelgeving over duaal leren,
de aanloopfase en het stelsel van leren en werken

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 10 december 2021	17
Advies van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.....	27
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	33
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	45
Protocol nr. 194 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap); Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling 'Vlaamse Gemeenschap'; het overkoepelend Onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs op 11 januari 2022	55
Voorontwerp van decreet van 11 februari 2022.....	67
Advies van de Raad van State	77
Ontwerp van decreet	87
Bijlage bij de memorie van toelichting: Jongeren- en kindeffectrapport.....	95

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet heeft een dubbele doelstelling. Ten eerste bevat voorliggend ontwerp van decreet een aantal maatregelen die de uitfasering van leren en werken mogelijk maken. Hierbij gaat het concreet om een uitbreiding van de aanloopfase, kwalificeren in de aanloopfase en de wijziging van de berekeningswijze van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de centra voor deeltijds onderwijs en Syntra vzw's. Daarnaast wordt dit ontwerp van decreet aangegrepen om diverse technische correcties door te voeren aan de regelgeving rond duaal leren en alternerende opleidingen in het secundair onderwijs.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

1. Het voorliggende ontwerp van decreet kadert binnen de doelstelling uit het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering (en in zowel de beleidsnota Onderwijs als de beleidsnota Werk) om verder in te zetten op duaal leren als een volwaardige leerweg.

2. Verder sluit dit ook aan bij de beleids- en begrotingstoelichting Onderwijs van 2021 waarin de minister van Onderwijs aangeeft dat hij zal onderzoeken hoe de specifieke doelgroep van leerlingen uit centra voor deeltijds leren (deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso)) een plaats kan gegeven worden in de aanloopfase voor duaal leren.

B. Inhoud*B.1. Probleemstelling en omgevingsanalyse*

3. De doelstelling van dit ontwerp van decreet is tweeledig. De eerste doelstelling is gekoppeld aan de uitfasering van het stelsel voor leren en werken. Hieromtrent werden in het verleden al bekommernissen geuit vanuit zowel de beleidsdomeinen Onderwijs als Werk (zie hieromtrent ook de adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en het Vlaams Partnerschap Duaal Leren). Ook keurde de Vlaamse Regering op 18 december 2020 de mededeling 'Van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase: een veilige haven voor elke leerling' goed, waarin de krijtlijnen werden uitgewerkt. In voorliggend ontwerp van decreet worden er concreet bijstellingen doorgevoerd aan de aanloopfase en de financiering van het duaal leren binnen de centra voor deeltijds onderwijs (CDO's) en Syntra vzw. Dit is noodzakelijk om een kwalitatief traject te kunnen aanbieden aan alle leerlingen die momenteel in het stelsel van leren en werken zijn ingeschreven.

4. Ten tweede grijpen we het ontwerp van decreet aan om een aantal technische aanpassingen in regelgeving rond alternerende opleidingen door te voeren. Deze technische aanpassingen bieden een antwoord op uitdagingen in functie van de uitrol van duaal leren volgende schooljaren.

B.2. Beleidsmaatregelen en doelstelling

5. Wat de doelgroep leren en werken betreft, wordt in voorliggend ontwerp van decreet een bijkomende invulling gegeven aan de aanloopfase (naast diegene die reeds in de Codex Secundair Onderwijs is ingeschreven), passen we de regelgeving rond kwalificeren in de aanloopfase aan, wordt de screeningsperiode verlengd tot 25 dagen en wordt de mogelijkheid tot doorstroom van de tweede naar de derde

graad op basis van vorderingen in de beroepsgerichte vorming doorgetrokken naar de lineaire organisatiewijze. Verder passen we met dit ontwerp van decreet de berekening van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de CDO's en Syntra vzw aan, door het werkingsbudget op dezelfde manier te laten berekenen als in het voltijds onderwijs.

6. Als vermeld in randnummer 4 worden met dit ontwerp van decreet heel wat technische aanpassingen aan regelgeving doorgevoerd. Deze aanpassingen zijn van diverse aard. Het gaat onder andere om:

- de introductie van een aangepaste berekeningswijze voor het aanvullende werkingsbudget in opleidingen dbso in CDO's;
- een verduidelijking van de situaties waaronder een werkgever geen leervergoeding moet betalen aan de leerling (bijvoorbeeld bij profylactisch verlof);
- een verduidelijking van de wekelijkse duur van de stageovereenkomst alternerende opleiding.

B.3. Implementatie

7. De maatregelen in dit ontwerp van decreet gaan in vanaf 1 september 2022.

8. De aanloopstructuuronderdelen die worden geïntroduceerd met dit ontwerp van decreet zullen uitgewerkt worden door het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS), in overleg met de sectoren, het Departement Werk en Sociale Economie, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en de onderwijsverstrekkers. De monitoring en evaluatie gebeurt door het Departement Onderwijs en Vorming (ook van de studiebekrachtiging), waarbij een beroep gedaan zal worden op gegevens van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). Het kwaliteitstoezicht op aanloopstructuuronderdelen valt onder de verantwoordelijkheid van de onderwijsinspectie.

C. Totstandkomingsprocedure

9. Wat de uitfasering van leren en werken betreft, werden er twee belangrijke stappen ondernomen voorafgaand aan de uitwerking van dit ontwerp van decreet. Ten eerste vond er een intensief overlegtraject plaats met de onderwijsverstrekkers om hun visie op de aanloopfase te kennen. Daarnaast vond er ook een consultatie bij de CDO's zelf plaats, om zo maximaal geïnformeerd te geraken over de bekommernissen in de dagelijkse praktijk. Deze stappen hebben belangrijke input geleverd voor de uitwerking van het ontwerp van decreet.

10. Naast bovenvermelde consultaties keurde de Vlaamse Regering op 18 december 2020 de mededeling 'Van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase: een veilige haven voor elke leerling' goed, waarin de krijtlijnen voor de transitie werden uitgewerkt. Vanuit Vlor, SERV en het Vlaamse Partnerschap Duaal Leren werd er ook een advies geformuleerd naar aanleiding van deze mededeling. Met verschillende elementen uit deze adviezen werd rekening gehouden, maar dit vereiste niet telkens een decretale verankering. Voor de uitwerking van dit ontwerp van decreet zijn vooral deze elementen meegenomen uit de adviezen: kwalificatiemogelijkheden in de aanloopfase, de wijziging van de berekeningswijze van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de centra voor deeltijds onderwijs en Syntra vzw's en een ruimere aanwending voor de middelen in de Syntra vzw wordt toegelaten.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

11. Het voorliggend ontwerp van decreet regelt gemeenschapsaangelegenheden.

E. Toelichting bij de adviezen

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gaf advies op 17 januari 2022, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 24 januari 2022 en de Vlaamse Onderwijsraad op 27 januari 2022. De belangrijkste elementen uit deze adviezen worden hier opgesomd, inclusief een reactie.

De Raad van State bracht op 16 maart 2022 een advies uit; in onderstaande wordt aangegeven hoe met de opmerkingen van de Raad van State worden omgegaan.

E.1. De Vlaamse Onderwijsraad

De Vlaamse Onderwijsraad vraagt ten eerste om de omkadering aan te passen voor de aanloopfase, ongeacht de aanbieder. De betrachting van voorliggend ontwerp van decreet was om het grootste verschil in de financiering of subsidiëring voor duaal leren en de aanloopfase weg te werken. Dit resulteerde in een gelijk-trekking van de werkingsmiddelen. Voor de personeelsomkadering wordt de huidige berekeningswijze behouden, gezien de verschillen tussen aanbieders hierbij beperkt zijn. Het blijft ook nog steeds zo dat aanbieders van de aanloopfase een beroep kunnen doen op organisatoren die hiervoor ondersteuning krijgen vanuit het Europees Sociaal Fonds voor de organisatie van een extern aanbod. Leerlingen die nood hebben aan een ondersteuning omwille van een welzijnsproblematiek, kunnen ook nog steeds rekenen op de ondersteuning vanuit de NAFT-organisatoren (NAFT: naadloos flexibel traject).

Verder wijst de Vlaamse Onderwijsraad terecht op het belang van goede leerlingenbegeleiding. Op de daaraan gekoppelde vraag naar bijkomende middelen wordt niet ingegaan, maar wordt erop gewezen dat de initiatieven die hieromtrent opgezet worden in de context van de conceptnota leersteun ook op dit vlak een spillover moeten hebben.

De raad vraagt om de mogelijkheid te onderzoeken om stageovereenkomsten alternerende opleiding (SAO) te kunnen gebruiken in de tweede graad. Momenteel wordt de verhouding tussen de werkplek- en schoolcomponent besproken in de ontwikkelcommissies bij de standaardtrajecten. Hierbij kan de ontwikkelcommissie al de keuze maken om met een SAO te werken, ook in de tweede graad. De keuze vertrekt van het aantal uur dat een leerling op de werkplek kan leren. Er is geen intentie om hiervan af te wijken, zeker niet op niveau van individuele leerlingen. Het was immers altijd de bedoeling om dit per studierichting vast te leggen zodat er geen ongelijkheid of zelfs concurrentie tussen leerlingen of aanbieders kan ontstaan.

Wat het kwalificerend traject bij de aanloopfase betreft, benadrukt de raad dat dit de uitzondering moet blijven, en opvolging van de maatregel noodzakelijk is. Dit is alleszins de betrachting van de overheid.

De raad stelt ook de vraag om de lijst met rechtopenende studies die toegang geven tot de inschakelingsuitkering af te stemmen op de modernisering. Dit is inderdaad een noodzakelijk stap, waarvoor de overheid reeds de eerste stap zette.

E.2. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vraagt de aanloopfase te positioneren als een afzonderlijke leerweg, en doet een voorstel om de definitie van aanloopfase aan te passen. Het klopt dat duaal leren en aanloopfase niet aan elkaar gelijkgesteld mogen worden. Er is immers een doelgroep die baat heeft bij een aanloopfase en (nog) niet klaar is om in te stappen in duaal leren. Die nuance dient telkens in communicatie aan bod te komen. Er is echter een onderscheid tussen

het genuanceerd communiceren over de aanloophase, versus het positioneren als aparte leerweg van deze aanloophase. Dit laatste wensen we uitdrukkelijk niet te doen. De kwalificatiemogelijkheden zijn er immers beperkter en de finaliteit van de aanloophase is dan ook om de leerling voor te bereiden op een overstap naar een andere (duale) opleiding. Het klopt dat het ook mogelijk is om na een aanloophase naar een ander opleidingsaanbod over te schakelen. Zo kan die onderwijskwalificatie niveau 2 (OK2) ook een aansluiting vinden op een aanbod binnen het volwassenenonderwijs. Maar toch wordt in de Codex Secundair Onderwijs de link met duaal leren prominent behouden omwille van de sterke verwevenheid tussen de twee.

Het is verder ook van belang om te benadrukken dat er geen aanpassing wordt gedaan aan de toelatingsvoorwaarden voor duaal leren, en dat de bindende screening bij instap in de aanloophase behouden blijft. Het is bijgevolg nog steeds niet de bedoeling dat leerlingen zonder enige motivatie om (op termijn) naar duaal leren te gaan, instappen in duaal leren.

De SERV ondersteunt de uitwerking van een bijkomende invulling van de aanloophase, en vraagt om de sectoren te betrekken bij de uitwerking. Dit zal meegenomen worden bij de concrete uitwerking van de bijkomende invulling.

De SERV vraagt om de financiering voor duaal leren en de aanloophase te herbejken. Zoals in de reactie op het Vlor-advies werd aangegeven, wordt in voorliggend ontwerp van decreet gefocust op het wegwerken van het grootste verschil in subsidiëring en financiering (i.c. de werkingsmiddelen) tussen de verschillende aanbieders.

Voor het kwalificerend traject op maat vraagt de SERV om te verduidelijken welke kwalificaties behaald kunnen worden, en toezicht te doen op de naleving van de voorwaarden voor deze beleidsmaatregel. Om hieraan tegemoet te komen wordt een aanpassing gedaan in de memorie van toelichting bij artikel 15 door te verduidelijken welke studiebekrachtiging behaald kan worden. Zoals in reactie op het Vlor-advies al werd aangegeven, zal deze beleidsmaatregel ook gemonitord worden.

De SERV gaat akkoord met de aanpassing van de maximumduur van de stage-overeenkomst alternerende opleiding. Dit op voorwaarde dat er niet geraakt wordt aan het aantal uren van de werkplekcomponent. Aan deze voorwaarde wordt voldaan aangezien het aantal uren van de werkplekcomponent voorwerp blijft van de besprekingen in de ontwikkelcommissie en als dusdanig wordt vastgelegd in het standaardtraject. In de memorie van toelichting wordt dit verduidelijkt.

E.3. Vlaams Partnerschap Duaal Leren

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren staat achter de bijkomende invulling van de aanloophase. Hun vraag om ook een studiedomeinoverschrijdende afbakening mogelijk te maken wordt niet weerhouden. Er wordt vastgehouden aan de bepaling zoals die is opgenomen in voorliggend ontwerp van decreet, met een afbakening per studiedomein of een inhoudelijk geheel binnen het studiedomein.

Voor het kwalificerend traject onderstreept het partnerschap de vraag die ook in de SERV- en Vlor-adviezen aan bod kwam om de maatregel te monitoren, en dit te beschouwen als een uitzondering.

Met betrekking tot de aanloophase stelt het partnerschap dat de doelstelling van de aanloophase niet is om leerlingen langdurig met een onbetaalde overeenkomst tewerk te stellen. Het partnerschap raadt daarom aan om andere overeenkomsten (i.e. een stageovereenkomst) te kunnen gebruiken in duaal leren. Zoals in reactie op het Vlor-advies reeds werd aangegeven, is dit enkel wenselijk indien

dit op niveau van het standaardtraject wordt beslist door de ontwikkelcommissie. Enkel zo wordt ongelijkheid of zelfs concurrentie tussen leerlingen of aanbieders vermeden.

Tot slot pleit ook het partnerschap voor een aanpassing van de financiering. Zoals in reactie op de vorige adviezen werd aangegeven, wordt in voorliggend ontwerp van decreet gefocust op het wegwerken van het grootste verschil in subsidiëring en financiering tussen de verschillende aanbieders.

E.4. Raad van State

Het advies 17.052/1 van 16 maart 2022 van de Raad van State bevat een aantal opmerkingen bij het onderzoek van de tekst. Ten eerste heeft de Raad van State vragen bij artikel 2, met betrekking tot de toekenning van het aanvullend werkingsbudget voor leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. De Raad van State stelt dat de machtiging in artikel 2 preciezer moet worden afgebakend om in overeenstemming te zijn met het legaliteitsbeginsel in onderwijszaken in artikel 24, §5, van de Grondwet. Dit is een terechte bedenking. Om hieraan tegemoet te komen, wordt de volledige systematiek achter de berekening van het aanvullend werkingsbudget opgenomen in voorliggend ontwerp van decreet. Het komt bijgevolg enkel nog aan de Vlaamse Regering toe om het beschikbare krediet vast te leggen.

De Raad van State heeft impliciet ook een opmerking bij het aanvullende karakter van het toegekend werkingsbudget. Op dit vlak is het belangrijk om te verwijzen naar het uitdovende karakter van de regeling, ten gevolge van de uitfasering van het stelsel van leren en werken. Met toepassing van artikel 9 en 16 wordt de berekening van het werkingsbudget in CDO's aangepast. Door de verhoging van werkingsbudget dat met die twee artikels samengaat, wordt de toekenning van aanvullend werkingsbudget overbodig; het aanvullend werkingsbudget waarvan sprake in artikel 2 wordt louter tot en met schooljaar 2025-2026 toegekend.

Ten tweede stelt Raad van State dat de memorie van toelichting bij artikel 7 voor de duidelijkheid best wordt aangevuld. Artikel 7 wijzigt artikel 357/11 van de Codex Secundair Onderwijs. Deze wijziging wordt echter niet doorgevoerd in artikel 357/45 wat het corresponderend artikel is voor de aanloopfase. In de memorie van toelichting bij artikel 7 voegen we de motivering toe, waarom deze aanpassing niet noodzakelijk is in artikel 357/45.

Een derde opmerking van Raad van State heeft betrekking op artikel 10, waarin wordt gestipuleerd dat de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen de middelen die gegenereerd worden voor duaal leren, ook kunnen inzetten voor hun leertijdopleidingen. De Raad van State wijst erop dat het niet aangewezen is om in een decreet te verwijzen naar teksten van lager hiërarchisch niveau, in concreto een besluit van de Vlaamse Regering. Om hieraan tegemoet te komen, wordt in artikel 10 de verwijzing opgenomen naar de bepalingen omtrent de subsidiëring van de centra, als vastgelegd in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding".

Tot slot stelt de Raad van State nog diverse tekstuele wijzigingen voor aan de voorliggende decreettekst in artikel 5, 6, 7, 14 en 20. Deze wijzigingen werden allen doorgevoerd.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen aan het decreet Leren en Werken

Artikel 2

In het decreet Leren en Werken werd al opgenomen dat centra voor deeltijds onderwijs recht hebben op het aanvullend werkingsbudget, een principe dat ook werd aangehouden in het decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase. Tot en met schooljaar 2018-2019 werden deze berekend op basis van prestaties in voortrajecten, Intensieve Begeleiding Alternierend Leren (IBAL), brugproject en arbeidsdeelname. In schooljaar 2019-2020 werden de voorbereidende fases in het stelsel van leren en werken hervormd, waardoor andere parameters moesten worden uitgewerkt voor de berekening van het aanvullend werkingsbudget. In lijn met de tot dan toe bestaande regelgeving, werd dit uitgewerkt door rekening te houden met de prestaties in de aanloopfase en arbeidsdeelname.

Bovenstaande berekeningswijze is echter niet in lijn met de algemene ambitie van dit stelsel leren en werken, waarbij centra dienen te streven naar een invulling van het voltijds engagement voor elke leerling. Bovenstaande redenering zet enkel maar in op het geleverde resultaat, daar waar de leerling waarvoor het voltijds engagement niet kan worden behaald, vaak een grotere inspanning van de trajectbegeleider vraagt. Bovenstaande berekeningswijze valoriseert de inspanning van het centrum dan ook onvoldoende en dient te worden bijgesteld. In het voorliggende artikel passen we het mechanisme aan, in die zin dat voor de berekening van het aanvullend werkingsbudget wordt gekeken naar de regelmatige leerlingen ingeschreven in het deeltijds beroepssecundair onderwijs in de CDO's op de teldatum van 1 februari van het voorgaande schooljaar. Om te komen tot het bedrag per leerling, wordt het beschikbare krediet gedeeld door het totale aantal regelmatige leerlingen ingeschreven in de centra voor deeltijds onderwijs in Vlaanderen. Dit bedrag wordt per centrum vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen ingeschreven in een opleiding van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

De Vlaamse Regering bepaalt het beschikbare krediet. Dit krediet is reeds beschikbaar op de Onderwijsbegroting. Met het voorgaande artikel wordt enkel de berekeningswijze aangepast, waardoor dit artikel geen budgettaire impact heeft.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen aan de Codex Secundair Onderwijs

Artikel 3

In paragraaf 6 van artikel 2 van de Codex Secundair Onderwijs zijn de bepalingen opgenomen die van toepassing zijn op de Syntra vzw's. Met het voorliggende ontwerp van decreet doen we twee wijzigingen aan deze opsomming. Ten eerste voegen we artikel 14, §1 en §3, toe: deze bepalingen laten aan Syntra vzw toe om de erkenning van een structuuronderdeel aan te vragen.

Ten tweede nemen we in de opsomming ook de artikelen rond het ondersteuningsmodel op. Deze waren in het verleden niet opgenomen; dit zorgt ervoor dat leerlingen in een duale opleiding in de Syntra vzw's momenteel geen beroep kunnen doen op ondersteuning, terwijl deze opleidingen wel worden beschouwd als voltijds secundair onderwijs. Dit is een inconsistentie. Om hieraan tegemoet te komen,

worden artikels 314/8 en 314/9 van de Codex Secundair Onderwijs ook van toepassing gemaakt voor leerlingen in een duale opleiding in de Syntra vzw's. Op deze manier kunnen deze leerlingen ook gepaste ondersteuning krijgen (indien ze over een gemotiveerd verslag of verslag beschikken), net zoals andere leerlingen in het voltijds secundair onderwijs.

Momenteel zitten er in de Syntra vzw's een 300-tal leerlingen in duaal leren en een 850-tal leerlingen in de leertijd. Tegen schooljaar 2025-2026 zal het stelsel van leren en werken volledig opgeheven en zijn alle opleidingen leertijd omgezet naar duale structuuronderdelen.

Een eerste analyse van de databanken geeft aan dat momenteel 17 leerlingen met een gemotiveerd verslag en 11 met een verslag ingeschreven zijn in een duale opleiding in de Syntra vzw's. Zij zouden op basis van het voorgestelde artikel in aanmerking komen voor ondersteuning. Het aantal leerlingen is dus relatief beperkt, waardoor het toegang geven tot ondersteuning slechts een beperkte invloed zal hebben op het systeem van het ondersteuningsmodel.

Artikel 4

Dit is een technische rechtzetting om artikel 133/4, §2, van de Codex Secundair Onderwijs in overeenstemming te brengen met het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. Deze wijziging brengt een einde aan de tegenspraak tussen de Codex Secundair Onderwijs (die stelde dat alle studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt van de tweede graad secundair onderwijs tot een bewijs van onderwijskwalificatie leiden) en het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur (dat een beroeps- of deelkwalificatie vereist om tot een onderwijskwalificatie te leiden).

Alle studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt blijven tot het getuigschrift van de tweede graad leiden, maar niet al deze getuigschriften zullen het label 'onderwijskwalificatie 2' dragen.

Artikel 5

Door de maatregelen die we met dit ontwerp van decreet nemen op het vlak van de aanloopfase, in concreto de uitwerking van een bijkomende invulling van de aanloopfase, dringt een aanpassing van de regelgeving rond curriculumdossiers zich op. Momenteel is in artikel 147/1 van de Codex Secundair Onderwijs opgenomen dat voor elk structuuronderdeel een curriculumdossier uitgewerkt wordt. Echter, voor de aanloopstructuuronderdelen is dit niet wenselijk; ten eerste zou dit planlast betekenen voor de onderwijsverstrekkers die bijkomende curriculumdossiers moeten uitwerken. Ten tweede wordt de inhoudelijke link met de duale structuuronderdelen niet meer duidelijk. Daarom stellen we voor om voor aanloopstructuuronderdelen geen afzonderlijke curriculumdossiers uit te werken, maar dit telkens te verwerken in het curriculumdossier van het verwante structuuronderdeel of structuuronderdelen. Dit is ook in lijn met de rubrieken van het curriculumdossier als vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs. In bijlage bij dit besluit wordt immers bepaald dat het aanloopstructuuronderdeel is opgenomen in het curriculumdossier van het verwante structuuronderdeel.

Artikel 6

Met dit artikel doen we een aanpassing aan de regels rond programmatie van de aanloopstructuuronderdelen. Wanneer een aanbieder op de vaste teldag (1 oktober) geen regelmatige leerlingen in een duaal structuuronderdeel telt, dan mag de aanbieder tijdens dat schooljaar het duale structuuronderdeel niet aanbieden en

afhankelijk van de situatie is een nieuwe programmatie-aanvraag nodig. Aangezien een aanloopstructuuronderdeel altijd kan opstarten (mits een aanbieder de toelating heeft om het hieraan verbonden duale structuuronderdeel aan te bieden), en instroom in het bijhorende duale structuuronderdeel daardoor ook op elk moment kan, is het logischer om op de teldatum van 1 oktober niet enkel te kijken naar regelmatige leerlingen op het niveau van de duale opleiding maar ook op het niveau van de aanloopstructuuronderdelen die aan het standaardtraject van het duale structuuronderdeel zijn gekoppeld. Het eerste lid van artikel 357/6 wordt aangepast om hiermee in lijn te zijn.

In artikel 357/6 was al een tweede teldatum in juni opgenomen om te bepalen welke duale opleidingen nu uiteindelijk in het onderwijsaanbod van een aanbieder waren opgenomen. In lijn met de aanpassing in het eerste lid van het artikel, voegen we in het tweede lid toe dat er hierbij ook rekening kan gehouden worden met leerlingen die regelmatig in een aanloopstructuuronderdeel zijn ingeschreven. Dit vermijdt een overbodige heraanvraag voor de scholen en biedt rechtszekerheid aan de leerling wat het studieaanbod betreft.

Artikel 7

Bij het opstellen van het decreet Duaal Leren werden de toelatingsvoorwaarden met betrekking tot leeftijd in grote mate geschreven in lijn met die van het stelsel voor leren en werken. Dit resulteerde in een mogelijkheid tot inschrijving van leerlingen vanaf het begin van het schooljaar waarin zij de leeftijd van de deeltijdse leerplicht zullen bereiken; hierdoor zou een leerling kunnen inschrijven die nog 14 is, en pas de leeftijd van 15 jaar bereikt doorheen het schooljaar. Volgens federale regelgeving kan een leerling op deze leeftijd echter nog niet naar de werkplek. Gezien een leerling in duaal leren binnen de 20 opleidingsdagen een werkplek moet hebben, belemmert een instap op die leeftijd de succesvolle voortzetting van het traject. Met dit artikel opteren we er dan ook voor om deze uitzondering in artikel 357/11 van de Codex Secundair Onderwijs op te heffen, en het niet meer mogelijk te maken dat leerlingen worden ingeschreven in duaal leren vanaf het begin van het schooljaar waarin zij de leeftijd van de deeltijdse leerplicht zullen bereiken. Pas vanaf het moment dat de leerling deeltijds leerplichtig is, zal deze in duaal leren kunnen inschrijven.

In artikel 357/45 van de Codex Secundair Onderwijs is een analoge bepaling als in artikel 357/11 opgenomen omtrent de toelatingsvoorwaarden voor leerlingen in de aanloopfase. In dit artikel doen we echter geen wijziging aan de formulering. In duaal leren is de participatie op een reële werkplek fundamenteel. In de aanloopfase is dit echter anders, in die zin dat in de aanloopfase lang niet altijd een participatie op een reële werkplek gebeurt. Participatie op een werkplek kan in de aanloopfase wel (via artikel 357/46, §4), maar daarnaast kan de aanbieder van de aanloopfase ook zelf een aanloopfase vormgeven, of kan er een beroep gedaan worden op een externe organisator (zie artikel 357/53) die de leerling bijvoorbeeld in interne ateliers of via vormingen extra ervaring laat opdoen. Een leerling die nog niet voltijds leerplichtig is, kan nog niet naar de werkplek maar kan wel een invulling van de aanloopfase doorlopen door de aanbieder van de aanloopfase zelf of een externe organisator. Dit heeft ook een meerwaarde in die zin dat een voltijds leerplichtige leerling die de motivatie heeft om een duaal traject te volgen, al via een aanloopfase kan voorbereid worden om vervolgens de overstap te maken naar duaal leren op het moment dat de leerling heeft voldaan aan de voltijdse leerplicht. Om deze reden is het niet nodig om de bepaling in artikel 357/45 op te heffen.

Artikel 8

Tot op heden is er in duaal leren enkel flexibiliteit in doorstroom over graden heen op basis van de beroepsgerichte vorming in een modulaire opzet. Bij een lineaire

opzet is dergelijke doorstroom niet voorzien. Vanuit inhoudelijk standpunt is de beperking echter niet meer noodzakelijk en kan er decretaal worden ingegrepen opdat doorstroom over graden heen op basis van beroepsgerichte vorming ook binnen lineaire trajecten mogelijk is. Een doorstroom is immers maar mogelijk wanneer een leerling een beroepskwalificatie behaalt, waarbij de vaststelling vanuit de ontwikkelcommissies is dat op het niveau van de OK2 er vaak maar één beroepskwalificatie wordt nagestreefd, waardoor een opdeling in modulair/lineair niet relevant is in functie van de doorstroom.

Artikel 9

Met dit artikel laten we het werkingsbudget in duaal leren voor alle aanbieders op dezelfde manier berekenen, namelijk zoals die berekend worden in het voltijds onderwijs. Dit is in lijn met bepaling 357/2 van de codex waarin we duaal leren definiëren als voltijds onderwijs. Door deze wijziging, genereert elke leerling 18 of 22 punten, in vergelijking met de 10 punten die leerlingen in duaal leren in de centra voor deeltijds onderwijs en centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo genereren.

Het aanvullend werkingsbudget dat toegekend wordt aan de centra voor deeltijds onderwijs, was van bij oorsprong bedoeld om het verschil in werkingsbudget met voltijdse scholen te beperken. Aangezien we in dit artikel overgaan tot de gelijkschakeling, is het aanvullend werkingsbudget in opleidingen duaal leren in de CDO's niet meer nodig.

Artikel 10

De financiering van duale opleidingen in de Syntra vzw's is anders dan die van hun leertijdopleidingen. Bij decreet werd vastgelegd dat alle middelen die gegenereerd worden door de duale opleidingen ook daarvoor ingezet moeten worden en dat dat als dusdanig aangetoond moet kunnen worden.

Vanaf schooljaar 2022-2023 start de uitfasering van het stelsel van leren en werken. Hiermee zal het leertijdaanbod stelselmatig verdwijnen. Wel zal het aanbod aan duaal leren tezelfdertijd groeien. Door deze beweging zal het aandeel van leerlingen in de leertijd kleiner worden; dit zorgt er mogelijk voor dat het onderwijs in de leertijd in het gedrang komt als de middelen die daar gegeneerd worden, afnemen. Om hieraan tegemoet te komen, laten we toe dat Syntra vzw's de middelen gegenereerd door duale opleidingen vanaf 2023-2024 ook kunnen inzetten voor de leertijd. Dit kan enkel toegepast worden als alle beschikbare subsidies voor de leertijd, als opgenomen in hoofdstuk VI, afdeling 6, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", zijn uitgeput. De Syntra vzw's moeten kunnen aantonen welke middelen duaal leren worden aangewend in de leertijd.

De overheveling van middelen mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de duale opleidingen. De Syntra vzw's dienen de kwaliteit van deze opleidingen te waarborgen, zoals ook kan nagegaan worden in het gezamenlijk kwaliteitstoezicht door de Onderwijsinspectie en de Vlaamse Sociale Inspectie.

Artikel 11

De verwijzing naar Syntra Vlaanderen is zonder voorwerp gelet op de opheffing van dit agentschap. Het Departement Werk en Sociale Economie neemt de bevoegdheid in het kader van duaal leren over van Syntra Vlaanderen. Er dient in dat kader steeds naar het Departement Werk en Sociale Economie te worden verwezen.

Artikel 12

In dit artikel voorzien we een bijkomende invulling van de aanloopfase. Oorspronkelijk konden de competenties uit een aanloopstructuuronderdeel enkel rechtsreeks afgeleid zijn uit één specifiek standaardtraject van een duale opleiding. Door deze werkwijze garanderen we dat een leerling na afloop van het aanloopstructuuronderdeel eenvoudig kan overstappen naar de duale opleiding omdat de aangeleerde competenties al relevant zijn in het kader van de duale opleiding.

In het nieuwe artikel voorzien we naast bovenstaande invulling nog een bijkomende invulling in die zin dat de competenties van een aanloopstructuuronderdeel ook kunnen afgeleid zijn uit een studiedomein, of een afgebakend geheel binnen een studiedomein. Bij deze invulling is het aanloopstructuuronderdeel minder determinerend naar één duale opleiding, maar kunnen competenties geselecteerd worden die breder gaan en voorbereiden op opleidingen in het studiedomein. Op deze manier kan er in deze invulling van de aanloopfase meer oriënterend gewerkt worden met leerlingen. Deze bijkomende invulling van de aanloopfase is enkel mogelijk op niveau van de tweede graad.

Artikel 13

Met dit artikel verduidelijken we de programmatieprocedure voor aanloopstructuuronderdelen, onder meer door expliciet de verwijzing naar de twee invullingen van de aanloopfase op te nemen. Het principe blijft hetzelfde: een goedkeuring tot programmatie van een duaal standaardtraject betekent meteen ook de goedkeuring om de aanloopstructuuronderdelen (in de twee invullingen) die aan dat duale structuuronderdeel gekoppeld kunnen worden, te mogen aanbieden. De toelating om een aanloopstructuuronderdeel afgeleid uit een studiedomein, of een afgebakend geheel binnen een studiedomein, aan te mogen bieden, opent andersom geen rechten om andere duale structuuronderdelen uit het studiedomein (of het afgebakend geheel binnen het studiedomein) te mogen inrichten, buiten die duale structuuronderdelen waarvoor de aanbieder reeds de expliciete toelating heeft.

Artikel 14

Leerlingen die inschrijven in een aanloopfase, worden gescreend op arbeidsmarktbereidheid, i.e. op zijn minst de bereidheid vertonen om naar een arbeidsmarktgerichte studierichting via duaal leren te willen gaan. Deze bereidheid wordt nagegaan in een screeningsperiode. In voorliggend artikel worden twee wijzigingen gedaan aan de screening bij aanvang van de aanloopfase.

Ten eerste wijst overleg met CDO's uit dat er tijd nodig is om deze screening kwalitatief te kunnen doen. Om hier rekening mee te houden, verlengen we de 14 dagen die al waren opgenomen tot 25 dagen vanaf de eerste lesbijwoning. Dit moet voldoende tijd bieden aan alle aanbieders van de aanloopfase om een kwalitatieve screening te doen.

Ten tweede doen we een aanpassing voor leerlingen waarvan de screening aan toont dat ze niet klaar zijn om een aanloopstructuuronderdeel aan te vatten. Zij kunnen terug inschrijven in de school waar ze ervoor waren ingeschreven, waarbij het schoolbestuur zich niet kan beroepen op capaciteitsoverwegingen. Het schoolbestuur mag de inschrijving niet weigeren.

Artikel 15

In dit artikel doen we een aanpassing van de mogelijke studiebekrachtiging in de aanloopfase. De aanloopfase is van bij oorsprong opgevat als een voorbereidend traject om een leerling op eigen tempo voor te bereiden op een instap in een duale opleiding, of eventueel een andere vervolgopleiding. Tijdens dit traject

kan er gewerkt worden aan arbeidsgerichte, loopbaangerichte en/of vaktechnische competenties. In het aanloopstructuuronderdeel worden de vaktechnische competenties opgesomd waaraan gewerkt kan worden in aanloopfase. Deze opsomming van vaktechnische competenties is afgeleid uit het standaardtraject van een duale opleiding (zie punt 1° in artikel 12 van dit ontwerp van decreet), of een aantal duale opleidingen (zie punt 2° in artikel 12 van dit ontwerp van decreet).

Deze conceptualisering van de aanloopfase werkt ook door in de certificering die er mogelijk is. Aangezien er enkel een selectie van competenties kan worden aangeboden uit het(de) bovenliggende traject(en), kan er niet dezelfde studiebekrachtiging worden uitgereikt als in een bovenliggend duaal traject. Het gevolg hiervan is dat er in de aanloopfase vooral een bewijs van competenties uitgereikt kan worden, en slechts in sommige gevallen een bewijs van beroeps- of deelkwalificatie (als de selectie van competenties een volledige beroeps- of deelkwalificatie omvat).

In diverse adviezen werd aangegeven dat een overstap naar een duaal traject niet voor elke leerling realistisch is. In het voorliggende artikel wordt daarom de mogelijkheid tot een kwalificerend traject op maat geïntroduceerd. Als gedurende het traject in een aanloopfase blijkt dat een overstap naar duaal leren niet mogelijk is (veelal omdat de leerling nog niet klaar is om te leren op een werkplek), kan de klassenraad beslissen om voor die leerling de competenties uit het standaardtraject van het bovenliggende duale traject na te streven. Op basis van de competentieverwerving van de leerling kan dan de studiebekrachtiging uit dat standaardtraject uitgereikt worden. Een aantal bemerkingen hierbij zijn van belang:

- ten eerste is dit enkel mogelijk voor aanloopstructuuronderdelen op niveau van de tweede graad;
- ten tweede is dit enkel mogelijk voor aanloopstructuuronderdelen rechtstreeks afgeleid uit een duale opleiding (zie punt 1° in artikel 12 van dit ontwerp van decreet). Het gaat dus om competenties uit het standaardtraject van de duale opleiding tweede graad, waarin het aanloopstructuuronderdeel is opgenomen. Bijgevolg kan een leerling in een kwalificerend traject op maat er een getuigschrift van de tweede graad, onderwijskwalificatie niveau 2, behalen, of een bewijs van beroeps- of deelkwalificatie zoals dat is opgesomd in het duale standaardtraject van de duale opleiding tweede graad, waarin het aanloopstructuuronderdeel is opgenomen;
- ten derde doet de introductie van het kwalificerend traject op maat geen afbreuk aan het concept van de aanloopfase als een voorbereidend traject;
- tot slot moet de school de noodzaak aan een kwalificerend traject op maat kunnen aantonen ten aanzien van de Onderwijsinspectie in geval van een doorlichting.

De specifieke structuur van duaal leren en de aanloopfase met afzonderlijke groepsnummers, laat toe om een grondige monitoring te doen van de aanloopfase, en certificering die daar wordt toegekend. De onderwijsadministratie zal deze monitoring uitvoeren.

Artikel 16

De wijziging van de berekeningswijze van het werkingsbudget voor centra voor deeltijds onderwijs en Syntra vzw's die we doorvoeren in artikel 9, trekken we ook door naar de aanloopstructuuronderdelen.

Artikel 17 en 18

Bij de uitwerking van het decreet Duaal Leren in het buitengewoon secundair onderwijs werd bepaald dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs bij een programmatie van een duaal structuuronderdeel dienen aan te tonen dat ze reeds over expertise beschikken door middel van een nauw verwante opleiding in

hun aanbod. Zulke bepaling bracht echter een ongewenst neveneffect met zich mee. Het huidige niet-duale aanbod binnen het buitengewoon secundair onderwijs is immers beperkter dan het duale aanbod, waardoor er voor verschillende duale opleidingen geen niet-duale tegenhanger is. Het gevolg is dat deze duale opleidingen niet kunnen worden geprogrammeerd. Om ervoor te zorgen dat alle duale opleidingen uit het buitengewoon secundair onderwijs wel degelijk geprogrammeerd kunnen worden, wordt met deze artikels de bepaling van het verwantschap geschrapt. Op deze manier krijgen scholen voor buitengewoon secundair onderwijs ook meer vrijheid om een heroriëntering van hun aanbod naar duaal leren te doen.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen aan het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen (decreet OAO)

Artikel 19

Conform artikel 4 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen kunnen overeenkomsten tot uitvoering van een alternerende opleiding enkel worden gesloten door:

- 1° een regelmatige leerling;
- 2° een onderneming die erkend is conform artikel 7 van het decreet Alternerende Opleidingen;
- 3° een opleidingsverstrekker (in het decreet Alternerende Opleidingen gedefinieerd als een onderwijs- of opleidingsinstelling erkend door de Vlaamse Gemeenschap).

In het kader van interregionale en internationale mobiliteit wordt op dit moment in het decreet al mogelijk gemaakt dat een Vlaamse opleidingsverstrekker voor de leerlingen die een alternerende opleiding volgen, samenwerkt met een onderneming gevestigd buiten de Vlaamse Gemeenschap. Wanneer in dit kader operationele afspraken worden gemaakt, wordt er gemikt op wederzijdse mobiliteit. Dat impliceert dat bijvoorbeeld een opleidingsverstrekker erkend door de Franse Gemeenschap voor zijn leerlingen in alternerende opleiding evenzeer kan samenwerken met ondernemingen gevestigd in de Vlaamse Gemeenschap. Wanneer we de logica van het decreet volgen wordt de onderneming erkend volgens de regelgeving in Vlaanderen en wordt er gebruikgemaakt van de overeenkomsten zoals deze in dit kader binnen de Vlaamse Gemeenschap werden voorzien.

Met dit artikel wijzigen we artikel 4 uit het decreet OAO zodat bepaalde overeenkomsten tot uitvoering van de alternerende opleiding ook gesloten kunnen worden tussen een Vlaamse onderneming en een school erkend door bijvoorbeeld de Franse Gemeenschap, voor een leerling uit de Franse Gemeenschap. Op deze manier kunnen leerlingen uit andere landen of gemeenschappen ook een invulling hebben met een overeenkomst in Vlaanderen. Voor deze leerling zal het studieprogramma uit het andere land of de andere gemeenschap gevolgd worden, wat uiteindelijk kan resulteren in studiebekrachtiging uit dat land of die gemeenschap.

Het Departement Werk en Sociale Economie oordeelt over de gelijkwaardigheid van een opleidingssysteem buiten de Vlaamse Gemeenschap en kan een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de aldaar bevoegde instantie.

Artikel 20

In het advies 68.119/1 van 3 november 2020 van de Raad van State over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen werd gesteld dat het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen niet uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid tot vrijstelling van de verplichting om een mentoropleiding te volgen. Dit is nochtans

steeds de ratio legis geweest van de betrokken decretale bepaling. Maar om aan deze bezorgdheid tegemoet te komen wordt deze mogelijkheid nu expliciet in artikel 7, §1, eerste lid, 1°, c), van het decreet opgenomen. Op basis van artikel 7, §1, derde lid, van het decreet, dat een delegatie aan de Vlaamse Regering bevat om dit verder te regelen, wordt in het uitvoeringsbesluit verder bepaald dat het sectoraal partnerschap (of het Vlaams Partnerschap Duaal Leren in sectoren zonder sectoraal partnerschap) beslist over de vrijstellingen.

Artikel 21

Leerlingen in een alternerende opleiding (duaal leren of leren en werken) volgen sinds 1 september 2019 de schoolvakantieregeling (conform artikel 19 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen). Onder bepaalde voorwaarden kan daarvan worden afgeweken. In dat geval moeten de opleidingsdagen in een schoolvakantie worden gerecupereerd tijdens de lesweken op dagen dat de leerling zou worden opgeleid in de onderneming.

De schoolvakanties zijn onbetaald. De leerlingen verbonden door een overeenkomst van alternerende opleiding bouwen ook betaalde vakantiedagen op en moeten die opnemen tijdens de schoolvakanties zodat hun vakantiedagen beperkt blijven tot de schoolvakantiedagen.

Sommige ondernemingen maken gebruik van een collectieve sluiting wegens jaarlijkse vakantie. Meestal is dit tijdens een schoolvakantie, maar een collectieve sluiting kan zich ook voordoen tijdens de lesweken. In dat laatste geval kan de leerling niet worden opgeleid in de onderneming, maar kan hij ook geen betaalde vakantiedagen opnemen.

De wijziging van dit artikel zorgt ervoor dat de leerling in dat geval toch betaalde vakantiedagen kan opnemen, echter enkel na uitputting van de eventuele recuperatiedagen waar hij nog recht op heeft. Als de leerling onvoldoende opgebouwde betaalde vakantiedagen heeft om alle dagen van de collectieve sluiting te overbruggen kan voor deze of de resterende dagen tijdelijke werkloosheid wegens collectieve sluiting worden aangevraagd.

Artikel 22

Het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen bepaalt dat de onderneming een leervergoeding moet betalen zowel voor de opleiding in de onderneming als voor het volgen van de lessen en de activiteiten die gelijkgesteld zijn met lessen. De praktijk leert dat dit principe in bepaalde, specifieke gevallen niet realistisch is. Het gaat hier dan om tijdelijke gedeeltelijke schorsingen van de overeenkomst van alternerende opleiding waarbij de leerling wel de lessen kan volgen, maar niet kan worden opgeleid op de werkplek (bijvoorbeeld door lichamelijk letsel ten gevolge van een ongeval) of ervoor kiest niet te worden opgeleid op de werkplek (in geval van facultatief gedeelte van pre- of postnataal verlof). In veel gevallen gaat het hierbij om situaties die verschillende weken tot maanden kunnen aanhouden. Om te vermijden dat de overeenkomst vroegtijdig wordt beëindigd of dat de onderneming zal afhaken als werkplek omdat het gedurende die periode een leervergoeding moet betalen voor de dagen bij de aanbieder, wordt in dit artikel de volgende wijziging doorgevoerd. De leervergoeding moet niet worden betaald voor het volgen van de lessen in de volgende gevallen:

- 1° tijdens het facultatief gedeelte van het pre- en postnataal verlof waarbij de leerling de lescomponent volgt, maar niet de werkplekcomponent;
- 2° bij profylactisch verlof tijdens de werkplekcomponent;

- 3° bij tijdelijk gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid waarbij de leerling niet geschikt wordt bevonden om opgeleid te worden tijdens de werkplekcomponent, maar wel tijdens de lescomponent en na uitputting van de eventuele gewaarborgde leervergoeding. Dit laatste zorgt ervoor dat zolang de onderneming een gewaarborgde leervergoeding verschuldigd is voor de werkplekcomponent, de lesdag wel moet worden vergoed.

In al deze gevallen kan de leerling, als aan de voorwaarden is voldaan, voor het luik werkplekcomponent terugvallen op een vervangingsinkomen. De leerling blijft ook verzekerd voor arbeidsongevallen op de lesplaats.

Artikel 23 en 24

Conform artikel 9 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen is de overeenkomst van alternerende opleiding een voltijdse overeenkomst. Het voltijdse karakter vertaalt zich dan in het aantal uur dat aan het geheel van de overeenkomst dient te worden gegeven (lescomponent én werkplekcomponent) en wordt afgeleid van de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) van deze sector. Dit betekent in de realiteit dat overeenkomsten 38 uur kunnen omvatten, waarvan een groot deel op de werkplek. Deze bepaling geldt in principe ook voor de stageovereenkomst alternerende opleiding.

De stageovereenkomst alternerende opleiding wordt vooral gebruikt in duale opleidingen van het technisch secundair onderwijs (tso). In deze opleidingen is er een kleiner aandeel werkplekcomponent waardoor de scholen moeten instaan voor een groter aandeel lescomponent, om te komen tot het totaal aantal uren zoals bepaald door de cao. Dit is voor deze scholen niet altijd haalbaar, noch wenselijk.

Met deze twee artikels wordt bepaald dat de stageovereenkomst alternerende opleiding niet langer beschouwd wordt als een voltijdse overeenkomst (artikel 23). De stageovereenkomst moet gesloten worden voor minstens 28 uur per week en maximaal de gemiddelde wekelijkse voltijdse arbeidsduur van toepassing in de onderneming (artikel 24). Dit doet geen afbreuk aan het aantal uren van de werkplekcomponent zoals dat vastgelegd is in het standaardtraject.

Hoofdstuk 5. Slotbepaling

Artikel 25

Alle artikels treden in werking op 1 september 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 10 december 2021

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en werken

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 2. In artikel 86, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd door het decreet van 3 juli 2020, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° aanvullend werkingsbudget dat wordt berekend op basis van het aantal regelmatig ingeschreven leerlingen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs op de teldatum van 1 februari van het voorafgaande schooljaar. De Vlaamse Regering legt de overeenkomstige financierings- of subsidiebedragen vast en kan bijkomende voorwaarden bepalen.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 3. In artikel 2, §6, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° tussen de zinsnede "artikel 12," en de zinssnede "artikel 15", wordt de zinssnede "artikel 14, §1 en §3," ingevoegd;

2° de zinsnede "en 256/11" wordt vervangen door de zinsnede:

" , 256/11, 314/8 en 314/9".

Art. 4. In artikel 133/4, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2018, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt kunnen in het tweede leerjaar van de tweede graad tot een bewijs van onderwijskwalificatie niveau 2 leiden, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur."

Art. 5. In artikel 147/1, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018 en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Er wordt geen curriculumdossier gemaakt voor:

1° het onthaaljaar;

2° een aanloopstructuuronderdeel.

De doelen van een aanloopstructuuronderdeel worden opgenomen in het curriculumdossier van een of meer inhoudelijk verwante structuuronderdelen."

Art. 6. Artikel 357/6 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 357/6. Een aanbieder duaal leren kan een duaal structuuronderdeel opstarten tot en met de eerste lesdag van oktober. Een structuuronderdeel Se-n-Se kan ook opgestart worden op de eerste lesdag van februari van het lopende schooljaar. Als een aanbieder duaal leren ten minste één regelmatige leerling in een duaal structuuronderdeel of aanloopstructuuronderdeel als vermeld in 357/43, 1° of 2°, die zijn opgenomen in hetzelfde standaardtraject, heeft ingeschreven op de eerste lesdag van oktober, is de duale opleiding opgenomen in het studieaanbod van de aanbieder.

In afwijking van het eerste lid kan een duaal structuuronderdeel ook opstarten na de eerste lesdag van oktober als de instroom in dat structuuronderdeel op dat moment al voorbehouden wordt voor leerlingen die bij dezelfde aanbieder duaal leren kunnen overstappen van een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in deel V/2, naar een duaal structuuronderdeel dat aan dat aanloopstructuuronderdeel gekoppeld is. In voorkomend geval wordt de eerste lesdag van juni als tweede referentiedatum beschouwd voor de vaststelling of het aanloopstructuuronderdeel of het duale structuuronderdeel in het schooljaar in kwestie al dan niet in het studieaanbod van de aanbieder duaal leren in kwestie voorkomt."

Art. 7. In artikel 357/11 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 8. In artikel 357/16, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de zinsnede “Als een duaal structuuronderdeel modulair wordt georganiseerd,” vervangen door de woorden “In een duaal structuuronderdeel”.

Art. 9. Artikel 357/25 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/25. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van duale structuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.”.

Art. 10. Aan artikel 357/26, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In afwijking van de bepalingen uit dit lid kunnen vanaf schooljaar 2023-2024 de personeelsomkadering en het werkingsbudget die worden gegenereerd door inschrijvingen in duale opleidingen, ook aangewend worden in de leertijd. Dit kan enkel toegepast worden als alle beschikbare middelen voor de Leertijd, als vermeld in hoofdstuk 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 tot regeling van de leertijd, zijn uitgeput.”.

Art. 11. In artikel 357/30, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de woorden “het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen” vervangen door de woorden “het Departement Werk en Sociale Economie”.

Art. 12. In artikel 357/43 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Voor de invulling van een aanloopstructuuronderdeel zijn er twee mogelijkheden:

- 1° Een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit een standaardtraject als vermeld in artikel 357/7;
- 2° Een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit standaardtrajecten als vermeld in artikel 357/7, die gekoppeld zijn aan een studiedomein of een afgebakend geheel binnen een studiedomein. Deze invulling is enkel mogelijk op niveau van de tweede graad.”.

Art. 13. Artikel 357/44 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 30 november 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/44. Voor aanloopstructuuronderdelen als vermeld in artikel 357/43, 1° en 2°, volgt de programmatie van een aanloopstructuuronderdeel uit de goedkeuring tot programmatie van een duaal structuuronderdeel, als vermeld in artikel 357/8.

Op de programmaties, bedoeld in dit artikel, zijn eveneens de bepalingen van artikel 176/1 van toepassing.”.

Art. 14. In artikel 357/47, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° punt 2° in het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“2° de screening vindt zo spoedig mogelijk en uiterlijk vijftwintig opleidingsdagen na de start van de effectieve lesbijwoning plaats;”;

2° op het einde van punt 5° in het eerste lid wordt deze zin toegevoegd:

“Indien de leerling, na uitschrijving uit het aanloopstructuuronderdeel, terugkeert naar de vorige school waar hij ingeschreven was voor de inschrijving in het aanloopstructuuronderdeel, mag een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit op die leerling van toepassing zijn.”.

Art. 15. In artikel 357/50 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor een regelmatige leerling die zijn aanloopstructuuronderdeel in de loop van of op het einde van het schooljaar beëindigt, beslist de klassenraad, na evaluatie, over de studiebekrachtiging. De studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen is gebaseerd op beroepskwalificaties of op onderdelen ervan.”;

2° tussen het derde en het vierde lid, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor leerlingen op niveau van de tweede graad, ingeschreven in een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in artikel 357/43, 1°, waarvoor gedurende het traject in de aanloopfase blijkt dat de overstap naar het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad niet mogelijk is, kan de klassenraad beslissen om de inhouden van het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad na te streven in een kwalificerend traject op maat. De school moet deze noodzaak kunnen aantonen. Dit moet voorgelegd kunnen worden aan de onderwijsinspectie bij een doorlichting als bedoeld artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Aan een leerling die voldoet aan de bepalingen uit dit lid, en die alle inhouden van het bovenliggende duale structuuronderdeel, als vastgelegd in het standaardtraject als vermeld in artikel 357/7, behaalt, kan in dit geval ook de studiebekrachtiging uitgereikt worden zoals die is opgenomen in het standaardtraject van het duale structuuronderdeel.”.

Art. 16. Artikel 357/52 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/52. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van aanloopstructuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.”.

Art. 17. In artikel 357/60, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° in het tweede lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel, met uitzondering van de Se-n-Se in opleidingsvorm 4, kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”;

2° in het vierde lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”.

Art. 18. In artikel 357/62, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, wordt punt 9° opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Art. 19. Aan artikel 4 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, kan een overeenkomst, vermeld in artikel 3, worden gesloten door een leerling die is ingeschreven in een onderwijs- of opleidingsinstelling, gevestigd in de Franse of Duitstalige Gemeenschap van België of in het buitenland en aldaar erkend door de betrokken bevoegde instantie als lesplek in het kader van een gelijkwaardig opleidingssysteem van alternerend leren en werken. Deze overeenkomst wordt gesloten tussen de leerling, de betrokken onderwijs- of opleidingsinstelling en een overeenkomstig artikel 7, § 1 tot en met 3, erkende onderneming.”.

Art. 20. Aan artikel 7, §1, eerste lid, 1°, c), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, worden de woorden “behalve als hij daarvan wordt vrijgesteld” toegevoegd.

Art. 21. In artikel 19 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De betaalde vakantiedagen, vermeld in het derde lid, moeten worden opgenomen in de volgende gevallen:

1° tijdens de schoolvakanties;

2° tijdens de lesweken op dagen dat de leerling niet kan worden opgeleid in de onderneming door collectieve sluiting wegens jaarlijkse vakantie en na uitputting van de recuperatie, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 22. In artikel 20 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt voor het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“ In afwijking van artikel 17, §2, eerste lid, is de onderneming in de volgende gevallen geen leervergoeding verschuldigd voor het volgen van de lessen en de activiteiten die gelijkgesteld zijn met lessen:

- 1° tijdens het facultatief gedeelte van het pre- en postnataal verlof als de leerling de lescomponent volgt maar niet de werkplekcomponent;
- 2° bij profylactisch verlof van de leerling tijdens de werkplekcomponent;
- 3° bij tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid waarbij de leerling niet geschikt wordt bevonden om opgeleid te worden tijdens de werkplekcomponent, maar wel tijdens de lescomponent en na eventuele uitputting van de gewaarborgde leervergoeding.”.

Art. 23. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt tussen de woorden “met uitzondering van” en de zinsnede “artikel 11,4°” de zinsnede “artikel 9,” ingevoegd.

Art. 24. Artikel 29 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 5 april 2019, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Artikel 29. De stageovereenkomst alternerende opleiding wordt gesloten voor minstens 28 uur per week en maximaal de gemiddelde wekelijkse voltijdse arbeidsduur die van toepassing is in de onderneming. De overeenkomst heeft betrekking op het volledige leertraject, zowel de lescomponent als de werkplekcomponent. Voor de berekening van het aantal uren binnen de overeenkomst telt een les of een activiteit die gelijkgesteld is met een les, mee voor zestig minuten.”.

Hoofdstuk 5. Slotbepaling

Art. 25. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN HET VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN

ADVIES N.A.V. ‘ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE REGELGEVING OVER DUAAL LEREN, DE AANLOOPFASE EN HET STELSEL VAN LEREN EN WERKEN’

////////////////////////////////////

De Vlaamse Regering keurde op 10 december 2021 het ontwerpdecreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken voor een eerste keer principieel goed. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren formuleert hierbij graag haar formeel advies.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren is tevreden met een aantal grote lijnen die worden uitgezet in het kader van dit ontwerpdecreet. Enerzijds krijgt de mededeling ‘Van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase: een veilige haven voor elke leerling’ (Vlaamse Regering, 18 december 2020) verder vorm, met onder andere enkele concrete bijsturingen aan de aanloopfase. De aanpassing van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de CDO’s en SYNTRA biedt deels een antwoord op de vraag van de betrokken aanbieders. Anderzijds wordt de regelgeving rond alternerende opleidingen verder verfijnd. Het Partnerschap herkent in deze wijzigingen verschillende elementen die zij ook in een vorig advies aanhaalde, maar wenst met dit advies echter ook een aantal aandachtspunten te onderlijnen.

1. WIJZIGINGEN AAN DE AANLOOPFASE

Algemene appreciatie brede aanloopfase

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren staat achter het invoeren van de brede aanloopfase. Deze brede vorm van het aanloopstructuuronderdeel heeft een duidelijke oriënterende meerwaarde voor leerlingen, die zo een meer gemotiveerde en bewustere studiekeuze kunnen maken en werken aan hun arbeidsrijpheid en -bereidheid.

Het is dan ook belangrijk dat de brede aanloopstructuuronderdelen zo worden ingevuld en afgebakend, om hier optimaal op in te zetten. We verwachten hier een afbakening op maat van een studiedomein of domeinoverschrijdend, die aanbieders voldoende ruimte biedt voor gerichte oriëntatie. Hierbij moet het eveneens mogelijk zijn dat leerlingen reeds verworven competenties kunnen meenemen in het verdere traject.

Kwalificatie in de aanloopfase

Dit decreet voorziet een aanpassing van de mogelijke studiebekrachtiging in de aanloopfase. Onder bepaalde voorwaarden zal het mogelijk zijn om een onderwijskwalificatie niveau 2 te behalen in een aanloopstructuuronderdeel.

Het Partnerschap vindt het uitzonderlijk mogelijk maken van kwalificatie in de aanloopfase een meerwaarde, die kansen kan bieden. Dit aangezien deze trajecten voor sommige leerlingen een finaliteit kunnen zijn. Deze kwalificatie dient relevant te zijn voor de leerling én voor de arbeidsmarkt. Aanvullend wenst het partnerschap een aantal aandachtspunten mee te geven:

- Deze kwalificatiemogelijkheid moet een uitzondering blijven. Hiertoe dienen de voorwaarden nog verder verduidelijkt te worden. We denken hierbij aan de criteria voor het kwalificeren en hoe scholen kunnen aantonen dat het om een noodzaak voor de leerling gaat. Het doel van de aanloopfase blijft om jongeren zo snel mogelijk toe te leiden naar een volgende stap in hun onderwijsloopbaan, op het

moment dat ze er klaar voor zijn. We moeten vooral de jongeren, hun groeipotentieel en hun kansen op de arbeidsmarkt voorop stellen.

- De monitoring van het gebruik van deze maatregel en de evaluatie ervan is belangrijk. Als partnerschap blijven we geloven in de effectieve meerwaarde van duale structuuronderdelen. We begrijpen echter dat dit niet voor alle leerlingen een gepast traject is. We moedigen aan dat er gewerkt wordt aan trajecten die een aanloop betekenen naar deze duale structuuronderdelen of naar een versterkte positie op de arbeidsmarkt, waarbij de leerling via studiebekrachtiging kan aantonen welke competenties hij/zij reeds machtig is.

Positionering van de aanloopfase vs duaal leren

Bij alle aanloopstructuuronderdelen begrijpt het Partnerschap dat 'arbeidsrijpheid' niet gezien wordt als een instapvoorwaarde voor de leerling, maar als een kwaliteit waar men in het kader van een aanloopstructuuronderdeel naartoe werkt. Het (brede) aanloopstructuuronderdeel en het duaal structuuronderdeel zijn beiden afgeleid van een standaardtraject. Voor beide trajecten is het in functie van transparantie communicatie belangrijk dat de doelstelling en doelgroep duidelijk omschreven worden.

De aanloopfase heeft niet als doelstelling om jongeren langdurig met een onbetaalde overeenkomst tewerk te stellen. Een aanloopfase is niet geschikt voor een leerling die arbeidsrijp is, maar geen overstap kan maken naar een duale opleiding omwille van het niet vinden van een betaalde overeenkomst. Het partnerschap suggereert in dit geval te onderzoeken of het flexibeler inzetten van verschillende types overeenkomsten hier soelaas kan bieden. Zo zou men kunnen afwijken van de logica van het gebruik van vast types overeenkomsten per standaardtraject, en kan de situatie van de leerling hier zelf een bepalende factor zijn.

Screening in de aanloopfase

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren heeft geen bezwaar bij het verruimen van de maximale termijn van de screening bij de start van de aanloopfase tot maximum 25 dagen. Binnen dit kader wordt een leerling dan zo snel mogelijk toegewezen aan een traject. We vragen wel te onderzoeken of tijdens een dergelijke screening eveneens de aanbieders van de aanloopfase een rol kunnen spelen, en of stages mogelijk zijn. Vanuit screeningsdoeleinden kan hier eveneens waardevolle informatie worden uitgehaald.

Verder is het positief dat een terugvalpositie wordt voorzien voor leerlingen waarvan de screening aantoont dat ze niet klaar zijn om een aanloopstructuuronderdeel aan te vatten. Deze leerlingen moeten opnieuw terecht kunnen in hun vorige school. Hierbij dienen een aantal praktische zaken te worden uitgeklaard: wat in geval van tuchtsanctie, wat met 'volverklaring' door het schoolbestuur of indien deze screening pas later in het schooljaar wordt uitgevoerd? Hierbij is het essentieel dat ook binnen deze voltijdse school ruimte wordt gemaakt voor een traject op maat voor deze leerlingen.

2. FLEXIBILISERING

Het Partnerschap Duaal leren ziet geen bezwaar dat in duaal leren zowel in modulaire als lineaire opleidingen, flexibiliteit in doorstroom mogelijk wordt over graden heen op basis van de beroepsgerichte vorming. Hoewel het uitreiken van deelkwalificaties en beroepskwalificaties waardevolle tussenstappen zijn, blijft het streefdoel het behalen van een onderwijskwalificatie.

Het Partnerschap Duaal leren ziet verder evenmin bezwaar in de verruiming van de mogelijkheden voor aanbieders van buitengewoon secundair onderwijs voor het programmeren en organiseren van duale structuuronderdelen. Scholen hebben de expertise en verantwoordelijkheidszin om verantwoorde keuzes te maken.

3. WIJZIGINGEN AAN DECREET TOT REGELING VAN BEPAALDE ASPECTEN VAN ALTERNERENDE OPLEIDINGEN

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren ziet geen bezwaar bij de voorgestelde wijzigingen aan het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

Duidelijk moet echter wel zijn dat we met de goedkeuring van de wijziging met betrekking tot de minimumduur van de stageovereenkomst alternerende opleidingen (minstens 28 uur per week en maximaal de gemiddelde wekelijkse voltijdse arbeidsduur van toepassing in de onderneming, in plaats van het eerdere voltijdse karakter) geen voorafname willen doen op mogelijke gesprekken met betrekking tot het aandeel werkplekleren in duaal leren binnen opleidingen met dubbele finaliteit.

4. FINANCIERING

Het Vlaams Partnerschap Duaal leren vindt het positief dat alle aanbieders duaal leren en aanloopfase een zelfde werkingsbudget voor de leerlingen zullen ontvangen. Hierbij merkt het partnerschap op dat het invullen van het engagement dat verwacht wordt binnen het duaal leren en de aanloopfase (voltijds en met een sterke trajectbegeleiding) de nodige omkadering vraagt. Het Partnerschap is dan wel tevreden met het gelijktrekken van de werkingsmiddelen, maar is van mening dat de huidige omkadering niet volstaat om kwaliteitsvol invulling te geven aan het gevraagde structurele engagement.

De werking van de aanloopfase via de externe promotoren verloopt vandaag nog steeds via een projectfinanciering. Het Partnerschap is van mening dat deze werking onvoldoende stabiliteit biedt aan alle betrokken actoren en pleit voor het voorzien van structurele middelen. Het is ook de vraag of de nieuwe ESF-middelen wel voldoende ruim zijn om deze ondersteuning te blijven bieden.

Het Partnerschap merkt wel op dat er in het kader van Leertijd nog steeds minder middelen worden voorzien. Het is aan te bevelen om, in plaats van het overhevelen van middelen voor Duaal Leren binnen de Syntra vzw naar de werking Leertijd, de financiering van de Leertijd te herbekijken. Ook voor het DBSO is er nog een lagere financiering in vergelijking met de duale opleidingen.

5. PROGRAMMATIEVOORWAARDEN

In artikel 6 wijzigt het ontwerpdecreet de voorwaarden voor het programmeren en aanbieden van duale structuuronderdelen, met betrekking tot het aantal ingeschreven regelmatige leerlingen, verbonden structuuronderdelen en teldata. Het Vlaams Partnerschap vraagt om dit artikel te verduidelijken, zij het in het decreet en/of de memorie van toelichting bij het decreet, dan wel in de omzendbrief die wordt verzonden. Duidelijke informatie over programmatie kan de drempel voor het aanbieden van duale opleidingen voor opleidingsverstrekkers verkleinen. Het partnerschap is daarnaast ook voorstander van een ruimere 'gedoogperiode' in de programmatie. Deze gedoogperiode moet zowel bij opstart als tijdens de loop van een opleiding het aantal heraanvragen, en in die zin de planlast, verminderen.

6. AFSLUITENDE BESCHOUWINGEN

Samen de verantwoordelijkheid opnemen

Het Partnerschap wijst er op dat de mogelijkheid van het aanbieden van de (brede) aanloophase door alle aanbieders een wijziging in mentaliteit vereist: leerlingen voor wie deze trajecten op maat geschikt zijn, kunnen deze doorlopen bij verschillende aanbieders. Bij deze verschillende aanbieders wordt het CDO vandaag al te vaak gezien als 'laatste kans' of 'opvangmiddel' voor alle leerlingen met diverse problematieken. Het is belangrijk dat de verschillende opleidingsaanbieders, onder andere via de brede aanloophase, hun verantwoordelijkheid opnemen voor de doelgroep die vandaag te snel of ongemotiveerd richting DBSO wordt georiënteerd. Deze 'heropname' van een leerling die richting aanloophase werd georiënteerd, impliceert ook de mogelijkheid voor de aanbieder van het aanloopstructuuronderdeel om een leerling te weigeren. In het geval van de Centra Deeltijds Onderwijs, gaat het om een nieuwe mogelijkheid. De vrees bestaat dat een groep leerlingen op deze manier uit het onderwijs wordt geduwd, wanneer opleidingsvertrekkers hun verantwoordelijkheid voor deze leerlingen uit de weg zouden gaan. Het Vlaams Partnerschap vraagt uitdrukkelijk oog te hebben voor deze zorg.

Stappen in de goede richting

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren ziet verschillende wijzigingen in lijn liggen met eerder uitgebrachte adviezen. Het erkent dat de decreetgever deze adviezen grotendeels ter harte heeft genomen en wijzigingen heeft doorgevoerd met een doel dat het Partnerschap deelt: van duaal leren een sterk merk maken, waarbij er voldoende kansen en een kwaliteitsvol kader worden gecreëerd voor elke partner binnen duaal leren. De elementen die hier het sterkst toe bijdragen, zijn de gelijktrekking van de werkingsmiddelen en de mogelijkheid tot kwalificatie in de aanloophase. Ook de andere wijzigingen dragen vanzelfsprekend bij tot het opzetten van dit kwaliteitsvol kader, maar zijn minder fundamenteel voor het Partnerschap.

De voorliggende wijzigingen zijn een belangrijke stap, maar mogen niet hiertoe beperkt worden. Uit bovenvermelde passages blijkt dat er nog marge is voor verfijning.

Het succes van deze wijzigingen zal ook vervat zitten in de communicatie naar de verschillende stakeholders. Het moet voor iedereen duidelijk zijn op welke manier deze dienen te worden geïnterpreteerd, wie deze beogen, wat de uitvoeringsmodaliteiten zijn, etc. Enkel zo wordt het voor ouders, leerkrachten en leerlingen duidelijk wat de plaats en meerwaarde is van duaal leren in het onderwijslandschap. Een duidelijke communicatie dringt zich op, waarbij iedere partner zijn/haar rol dient op te nemen. Vandaag werkt duaal leren, wanneer opleidingsverstrekker, onderneming én sector zich voluit inzetten. En zo wordt het een sterk merk.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

DE AANLOOPFASE ALS ORIËTERENDE LEERWEG

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van Leren en Werken
Adviesvrager	Ben Weyts - Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Ontvangst adviesvraag	13 december 2021
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad	24 januari 2022
Contactpersoon	Mieke Valcke mvalcke@serv.be

De heer Ben WEYTS

Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Wijziging regelgeving Duaal Leren, Aanloophase en Leren & Werken. De Aanloophase als oriënterende leerweg.

Mijnheer de minister

Naar aanleiding van uw adviesvraag van 13 december 2021 bezorgt de SERV u hierbij zijn advies m.b.t. de uitfasering van Leren & Werken. De SERV

- ziet de Aanloophase als een brede, oriënterende leerweg. De SERV gaat dan ook akkoord met de maatregelen die betrekking hebben op de bredere invulling ervan en de mogelijkheden tot kwalificering. De SERV blijft evenwel bezorgd over de effecten op en de verhouding tot Duaal Leren. Het is voor de SERV uiterst belangrijk dat de twee trajecten, de Aanloophase en Duaal Leren, afzonderlijk in de markt worden gezet;
- is verheugd dat er werk wordt gemaakt van een gelijkwaardige financiering van de Aanloophase en het Duaal Leren maar vraagt daarbij een sluitend kostenplaatje. Om de individuele begeleiding en het voltijds engagement in de Aanloophase waar te kunnen maken, moet de financiering en de omkadering afdoende en stabiel zijn;
- gaat er mee akkoord dat de Stageovereenkomst Alternierende Opleiding (SAO) niet langer een voltijdse overeenkomst is, op voorwaarde dat er niet geraakt wordt aan het aantal uren van de werkplekcomponent.

Voor de SERV blijft de uitrol van het Duaal Leren in Vlaanderen een prioriteit. De SERV wil ook mee zijn schouders zetten onder de uitbouw van de Aanloophase. Beide moeten leer- en kwalificatiekansen bieden aan een diverse groep jongeren en de brug maken naar duurzame arbeidsmarktkansen.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen	39
Advies	40
1. Steun voor de Aanloopfase als oriënterende leerweg	40
1.1 Aanloopfase in de markt zetten als aparte leerweg	40
1.2 Gerichte bredere invulling versterkt oriënterend karakter	41
1.3 Studiebekrachtiging verstevigt kwalificatiekansen	41
1.4 Steun voor andere wijzigingen	42
2. Werk maken van een gelijkwaardige financiering en een sluitend kostenplaatje	42
3. Behoud aantal uren werkplekcomponent	43

Krachtlijnen

- **De Aanloophase als onderscheiden leerweg**

De SERV pleit voor de Aanloophase en het Duaal leren als duidelijke, aparte leerwegen. De motivatie daarvoor is dat niet voor alle leerlingen in Leren & Werken het Duaal Leren een geschikte leerweg is, er grote inspanningen zijn gebeurd om van Duaal Leren een eerste en bewust studiekeuze te maken en een duidelijke positionering zorgt voor transparantie in het aanbod.

- **De Aanloophase als oriënterende leerweg**

De SERV verdedigde eerder een oriënterende invulling van de Aanloophase en staat dan ook achter een bredere invulling van de Aanloophase. Daarbij worden de competenties die leerlingen moeten verwerven niet enkel afgeleid van een duale opleiding maar kunnen ze ook afgeleid worden van een studiedomein of van een afgebakend geheel binnen een studiedomein.

- **Meer kwalificatiekansen door studiebekrachtiging**

De Aanloophase zal voor heel wat leerlingen een finaliteit zijn, een vorm van (beroeps)kwalificering is dan ook aangewezen. De SERV ondersteunt de kwalificatiemogelijkheden mits toezicht op de naleving van de voorwaarden waaraan die moeten voldoen.

- **Stappen gezet naar een gelijkwaardiger financiering, verder werk maken van een sluitend kostenplaatje**

De gelijktrekking van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de Centra Deeltijds Onderwijs en de Syntra vzw's met deze van de voltijdse scholen is bijzonder positief. Om een kwalitatieve invulling van de Aanloophase (met individuele begeleiding, oriëntering en maatwerk en het voltijds engagement) waar te kunnen maken, moeten de financiering en de omkadering afdoende en stabiel zijn.

- **Omvang werkplekcomponent behouden**

De SERV gaat er mee akkoord dat de SAO geen voltijdse overeenkomst meer is, op voorwaarde dat er niet geraakt wordt aan het aantal uren van de werkplekcomponent. Het akkoord van de SERV voor deze maatregel is in geen geval een voorafname op de globale discussie over het aantal uren op de werkplek bij Duaal Leren.

- **Steun voor andere voorstellen**

De SERV gaat akkoord met de andere maatregelen in het ontwerpdecreet onder andere m.b.t. de programmatie, de screening en de internationale en interregionale mobiliteit.

Advies

Met dit advies

- bouwt de SERV verder op zijn advies *'Beroepskwalificerende leerweg voor (leerplichtige) jongeren'* van 4 november 2019 en zijn advies *'Transitie Leren & Werken'* van 21 januari 2021;
- gaat de SERV in op de maatregelen uit het voorliggend ontwerpdecreet m.b.t. de Aanloophase, de financiering van de Aanloophase en Duaal Leren en de Stageovereenkomst Alternerende Opleiding.

1. Steun voor de Aanloophase als oriënterende leerweg

De SERV ziet de Aanloophase als een apart leeraanbod. Dankzij de bredere invulling maakt het zijn oriënterend karakter waar, via de mogelijkheid tot studiebekrachtiging biedt het kwalificatiekansen.

1.1 Aanloophase in de markt zetten als aparte leerweg

De SERV is globaal genomen positief over de maatregelen i.v.m. de Aanloophase maar blijft bezorgd over de effecten op en de verhouding tot Duaal Leren.

De SERV pleit voor de Aanloophase en Duaal leren als duidelijke, aparte leerwegen. De motivatie daarvoor is driedelig:

- Er is een grote diversiteit in de leerlingenpopulatie van Leren & Werken. Duaal Leren zal niet voor elke leerling in Leren & Werken een geschikte leerweg zijn. Denk bijvoorbeeld aan de (nog niet of semi-) arbeidsbereide en niet arbeidsrijpe leerlingen die niet kampen met een welzijnsproblematiek en voor wie zowel (buiten)gewoon voltijds onderwijs als Duaal Leren niet de geschikte leerweg zijn. Voor hen is een ander passend en volwaardig aanbod nodig.
- Onderwijsverstrekkers, sectoren en ondernemingen leveren grote inspanningen om van Duaal Leren een sterk merk te maken, dat voor leerlingen een eerste en bewuste keuze is. Met ca 2.300 leerlingen is Duaal Leren echter nog niet de robuuste leerweg die de SERV voor ogen had. Alle inspanningen kunnen een maat voor niets zijn geweest wanneer vooroordelen over een praktijkgerichte leerweg opnieuw de overhand nemen.
- Het apart karakter van beide leerwegen zorgt voor meer transparantie in het aanbod, zowel voor de leerlingen, als voor de scholen en de ondernemingen.

Een sterke Aanloophase én een sterk Duaal Leren bieden leer- en kwalificatiekansen aan een diverse groep jongeren en slaan beide de brug naar duurzame arbeidsmarktkansen. Het is voor de SERV uiterst belangrijk dat de twee trajecten afzonderlijk in de markt worden gezet. Dat gebeurt nog onvoldoende. Zo stelt de Memorie van Toelichting dat *‘in schooljaar 2022-2023 20% van de leerlingen in CDO’s en Syntra vzw in duaal leren zal zitten, waarna dat jaarlijks toeneemt tot 100% in 2026-2027’* (pag. 4). Duaal Leren wordt zodoende als koepelbegrip gebruikt voor zowel de Aanloophase als Duaal Leren. Ook in externe communicatie is dat het geval (cfr. *‘Pendelen tussen schaar en schoolbord’*, DM, 12 januari ’22).

Dit vraagt een nuancering van artikel 357/39 van de Codex Secundair Onderwijs dat stelt *‘De doelstelling van een aanloopstructuuronderdeel is een doorstroom naar duaal leren’*. De SERV stelt volgende formulering voor: *‘De doelstelling van een aanloopstructuuronderdeel is een voorbereiding op de instap in een duale opleiding of in een andere vervolgopleiding.’* (Uit de MvT pag. 10.)

1.2 Gerichte bredere invulling versterkt oriënterend karakter

Leerlingen behalen op vandaag in de Aanloophase competenties die rechtstreeks afgeleid zijn van één standaardtraject van een duale opleiding. Na afloop van dat aanloopstructuuronderdeel kunnen ze daardoor makkelijker overstappen naar de duale opleiding.

Het ontwerpdecreet voorziet een bijkomende invulling. De competenties van een aanloopstructuuronderdeel zullen ook afgeleid kunnen worden uit een studiedomein of uit een afgebakend geheel binnen een studiedomein. De Aanloophase wordt zo minder determinerend naar één duale opleiding. **De SERV verdedigde eerder een oriënterende invulling van de Aanloophase en staat dan ook achter dit voorstel.** (cfr. Advies *‘Transitie Leren & Werken’* van 25 januari 2021, pag. 9)

AHOVOKS zal de brede aanloopstructuuronderdelen uitwerken. Hoe dit precies zal verlopen en welke competenties uit welke (afgebakende gehelen van) studiedomeinen zullen worden geselecteerd, is nog niet duidelijk. Voorliggend decreet gaat in op 1 september 2022 maar nog zonder deze bredere invulling. Een sterke betrokkenheid van sectoren is voor de SERV noodzakelijk. Zij kunnen mee instaan voor een realistische en duidelijke keuze van competenties. Voor heel wat leerlingen zal de Aanloophase ook de eindfase van hun secundaire schoolloopbaan zijn. De opleiding in de Aanloophase moet hen voldoende en een relevant geheel aan competenties aanreiken om succesvol de stap naar verdere opleiding en de arbeidsmarkt te kunnen zetten.

1.3 Studiebekrachtiging verstevigt kwalificatiekansen

Tot nu wordt in de Aanloophase vooral een bewijs van competenties uitgereikt en slechts in sommige gevallen een bewijs van een beroeps- of een deelkwalificatie. Met het voorontwerp van decreet wordt in de Aanloophase de mogelijkheid tot een kwalificerend traject op maat voorzien. De klassenraad zal kunnen beslissen om voor de leerling de competenties uit het standaardtraject van het bovenliggende duale traject na te streven. Op basis van die competentieverwerving kan de studiebekrachtiging uit dat standaardtraject uitgereikt worden. Er worden aan deze mogelijkheid enkele voorwaarden gekoppeld.

De SERV stelde in zijn meest recente advies dat omdat het oriënteringstraject voor heel wat leerlingen een finaliteit kan en zal zijn, een vorm van (beroeps)kwalificering aangewezen is. **De SERV ondersteunt de kwalificatiemogelijkheden mits toezicht op de naleving van de voorwaarden** (zie MvT pag. 10). Deze moeten voor de SERV zeker omvatten dat

- de onderwijskwalificatie pas wordt toegekend na het bereiken van de eindtermen tweede graad arbeidsmarktfinaliteit en van één of meer erkende beroepskwalificaties of deelkwalificaties;
- er een goede monitoring is van trajecten: zitten leerlingen die een onderwijskwalificatie niveau 2 behalen (eindtermen en beroepskwalificatie of deelkwalificatie uit de duale opleiding) in de aanloopfase en zonder werkplekcomponent daar op hun plaats of horen ze thuis in het gewoon voltijds of in duaal? Het aspect ervaring, door het leren op een werkplek, is een belangrijke troef voor leerlingen op vlak van arbeidsmarktkansen.

De aard van de studiebekrachtiging in het ontwerp van decreet is niet geheel duidelijk, o.a. door de onduidelijkheid over de brede invulling van de aanloopfase. Het moet wel gaan om een relevante kwalificering, met civiel effect. Er moet vermeden worden dat onterechte verwachtingen worden gecreëerd bij jongeren over de waarde en betekenis van hun kwalificering.

1.4 Steun voor andere wijzigingen

- De SERV gaat akkoord dat de periode om de screening uit te voeren verlengd wordt van 14 naar 25 dagen. Ook de bepaling dat een schoolbestuur geen leerlingen mag weigeren die niet klaar zijn om de Aanloopfase aan te vatten, wordt ondersteund door de SERV.
- Positief is de versoepeling van de programmatieregels voor aanloopstructuuronderdelen (art 6). Het is echter belangrijk dat er een goed overzicht is van wat waar effectief aangeboden wordt en voor hoeveel leerlingen.
- Ook met de verruiming van de mogelijkheden voor het programmeren en inrichten van duale structuuronderdelen door het buitengewoon secundair onderwijs gaat de SERV akkoord.

2. Werk maken van een gelijkwaardige financiering en een sluitend kostenplaatje

De gelijktrekking van het werkingsbudget voor duale opleidingen in de CDO's en de Syntra vzw's vindt de SERV bijzonder positief. De onheuse situatie waarbij leerlingen in voltijdse scholen 18 of 22 punten genereerden en leerlingen in een CDO of Syntra vzw 10 punten, wordt daarbij rechtgetrokken. Het is positief dat voor het aanvullend werkingsbudget niet enkel gekeken wordt naar het geleverde resultaat maar ook naar alle inspanningen die gebeuren maar niet direct tot meetbare resultaten leiden (art 2). Nog positief is dat leerlingen in de Syntra vzw's beroep

zullen kunnen doen op ondersteuning via het ondersteuningsmodel (via een verslag of gemotiveerd verslag).

De SERV vraagt bijkomend om het totale kostenplaatje van de Aanloophase en Duaal Leren onder de loep te nemen. Duaal Leren moet op een gelijke manier gefinancierd worden, waar het ook wordt aangeboden. Om de invulling van de Aanloophase - met de klemtoon op individuele begeleiding, oriëntering en maatwerk en niet in het minst het voltijds engagement - waar te kunnen maken, moet de financiering en de omkadering afdoende zijn. Signalen uit het werkveld wijzen er op dat dit op vandaag niet het geval is. Onder andere het werken met projectfinanciering (via ESF) biedt volgens de SERV onvoldoende stabiliteit voor een kwalitatieve werking.

Het wegvallen van de leervergoeding in geval van profylactisch verlof of tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is voor de SERV een logische maatregel.

3. Behoud aantal uren werkplekcomponent

De Stageovereenkomst Alternierende Opleiding (SAO) en de Overeenkomst Alternierende Opleiding (OAO) zijn nu voltijdse overeenkomsten. Dat houdt in dat het totaal aantal uur van de overeenkomst (lescomponent en werkplekcomponent samen) wordt afgeleid van de cao van de sector, in veel gevallen is dat 38u. Omdat er bij de SAO een kleinere werkplekcomponent is (14u), moeten de scholen instaan voor een groot aandeel lescomponent. Dat bleek in de praktijk niet haalbaar. Door het ontwerpdecreet wordt de Stageovereenkomst Alternierende Opleiding niet langer beschouwd als een voltijdse overeenkomst. Deze maatregel zet om in regelgeving wat al gangbaar was in de praktijk.

De SERV kan met deze maatregel akkoord gaan op voorwaarde dat er niet geraakt wordt aan het aantal uren van de werkplekcomponent. Het akkoord van de SERV voor deze maatregel is in geen geval een voorafname op de globale discussie over het aantal uren op de werkplek bij Duaal Leren.

De SERV ondersteunt ook de maatregel dat een opleidingsverstrekker erkend door de Franse Gemeenschap voor zijn leerlingen in alternierende opleiding evenzeer kan samenwerken met ondernemingen in gevestigd in de Vlaamse Gemeenschap, en omgekeerd.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Aanvullende voorstellen voor aanpassing aanloopfase

*Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de
regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel
van leren en werken*

Advies op vraag van Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 13 december 2021

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 27 januari 2022 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: commissie Onderwijs-Arbeidsmarkt op 22 december 2021 en 12 januari 2022 onder voorzitterschap van Luc Van Waes

Dossierbeheerder: Ewoud De Sadeleer

Inhoud

1	Situering.....	50
2	Een passend aanbod voor alle leerlingen.....	50
2.1	Omkadering voor voltijds engagement.....	50
2.2	Fundamentele shift en focus op leerlingenbegeleiding	51
2.3	Screening.....	51
2.4	Flexibiliteit.....	52
3	Verdere aanpassingen	52
3.1	Doorstroom.....	52
3.2	Financiering van de leertijd	52
3.3	Toegang tot inschakelingsuitkering.....	53
4	Bronnen.....	53

1 Situering

Op 13 december 2021 vroeg minister Weyts de Vlor om advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken. Het ontwerpdecreet bevat ten eerste een aantal maatregelen die de uitfasering van leren en werken mogelijk maken. De maatregelen zijn erop gericht een plaats te voorzien in de aanloopfase voor de specifieke doelgroep van leerlingen uit centra voor deeltijds onderwijs (CDO). Daarvoor wordt de aanloopfase op verschillende manieren aangepast:

- 1 Er komt een bijkomende, meer oriënterende invulling op niveau tweede graad;
- 2 Een kwalificerend traject op maat wordt mogelijk;
- 3 Wanneer uit een screening blijkt dat leerlingen nog niet klaar zijn voor de aanloopfase, kunnen ze terug inschrijven in hun vorige school.

Daarnaast wordt dit decreet aangegrepen om diverse technische correcties door te voeren aan de regelgeving rond duaal leren en alternerende opleidingen in het secundair onderwijs. De maatregelen in het ontwerpdecreet gaan in vanaf 1 september 2022.

De Vlor bracht eerder al verschillende adviezen uit over de overgang naar het stelsel van duaal leren, meest recent formuleerden we bezorgdheden over de omzetting van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase bij de mededeling van de Vlaamse Regering 'Van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase: een veilige haven voor elke leerling'.¹

2 Een passend aanbod voor alle leerlingen

De brede aanloopfase en het kwalificerend traject zijn belangrijke stappen om een toename van ongekwalificeerd schoolverlaten te vermijden. Ook de terugvalpositie die voorzien wordt bij de screening is een goed principe. Toch ziet de Vlor nog heel wat lacunes in de regelgeving en financiering. Met dit advies doen we dan ook aanvullende voorstellen om ervoor te zorgen dat vroegtijdige schooluitval niet zou toenemen door de overgang naar het stelsel van duaal leren.

Daarnaast moeten ook buiten het ontwerpdecreet aanvullende maatregelen genomen worden, best in samenwerking met het beleidsdomein Welzijn. Zo heeft de Vlor al heel wat signalen gegeven omtrent het naadloos flexibele traject (NAFT), een cruciaal onderdeel van het aanbod aan complementaire leerwegen. Daarnaast moet het nieuwe actieplan tegen schooluitval rekening houden met de inkanteling van leren en werken en specifieke acties hieromtrent opnemen. Tot slot kijken we uit naar de resultaten van de transitietrajecten in beroepssecundair onderwijs (bso) en de projecten rond tweedekansonderwijs in het kader van de Edusprong. Na evaluatie moet blijken of al die projecten verder opgeschaald kunnen worden.

2.1 Omkadering voor voltijds engagement

Er is nog geen afdoende omkadering voorzien voor een kwalitatieve voltijdse begeleiding van de jongeren in de CDO. De aangepaste werkingsmiddelen zijn zeer positief, maar een voltijds engagement moet ook gepaard gaan met bijkomende (voltijdse) personeelsomkadering. De CDO

¹ Vlor, Raad Secundair Onderwijs. [Bezorgdheden over de omzetting van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase](#). Advies over de mededeling aan de Vlaamse Regering 'Van leren en werken naar duaal leren: een veilige haven voor elke leerling', 21 januari 2021.

kunnen anders geen voltijdse begeleiding voorzien voor hun leerlingen en tegelijk blijven inzetten op lesgeven in kleine groepen en sterke individuele begeleiding. Om de kwalitatieve werking op maat van doelgroep te behouden, moet de overheid ook een aangepaste leerlingencoëfficiënt bepalen specifiek voor de aanloopfase (ongeacht de aanbieder).²

2.2 Fundamentele shift en focus op leerlingenbegeleiding

De overgang van leren en werken naar de aanloopfase en duaal leren is een fundamentele shift. Door de screening op arbeidsbereidheid wordt er een duidelijke vereiste gesteld voor de inschrijving van een leerling in een CDO. Ook op het vlak van trajectbegeleiding is er een belangrijke verschuiving: de onderwijsinspectie zal andere verwachtingen hebben over wat er gebeurt op de werkplek en wat er gebeurt op school. Bijkomend moeten met de externe promotoren goede afspraken gemaakt worden over vraag en aanbod.

Die shift biedt kansen om de expertise van de centra rond arbeidsmarktgericht onderwijs (met werkplekieren) ten volle te valoriseren. Scholen moeten dan wel in de mogelijkheid gesteld worden om hun engagement in fase 0 en 1 van het zorgcontinuüm op te nemen. De verdere uitbouw van goede interne leerlingenbegeleiding en leerloopbaanbegeleiding is daarbij cruciaal.³ In die context vragen we om meer ruimte en middelen om eerstelijnszorg uit te bouwen, binnen het kader van het decreet Leerlingenbegeleiding, zeker rekening houdend met de verwachte impact van de coronacrisis op ongekwalificeerde uitstroom.⁴ Zo kunnen scholen ten volle inzetten op een verbindend schoolklimaat en kunnen ze leerlingen (opnieuw) aan zich binden en motiveren om hun diploma te halen.⁵

2.3 Screening

Jongeren die door de screening niet arbeidsbereid en klaar voor de aanloopfase worden bevonden, worden als terugvalpositie teruggestuurd naar het voltijds onderwijs. Die niet-onaanzienlijke groep van jongeren heeft dan zeker meer begeleiding en omkadering nodig dan wat nu kan geboden worden in fase 0 en 1. Hen zomaar terugplaatsen in grote klasgroepen leidt onvermijdelijk tot uitval en ongekwalificeerd schoolverlaten. Scholen en centra moeten kunnen inzetten op individuele begeleiding op maat die op hun specifieke context inspeelt.

Daarnaast heeft de Vlor nog twee bijkomende suggesties bij de screening:

- We vragen om de mogelijkheid voor een korte introductie-/snuffelstage als onderdeel van de screening te voorzien;

² De Vlor pleit al langer voor structurele investeringen om scholen toekomstgericht te versterken, met aandacht voor de meest kwetsbaren, in plaats van impulsen op korte termijn. Vlor, Algemene Raad. [Kwetsbaarheid aanpakken via weerbaar onderwijs. Advies over de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar – deel 1 – beter leren, beter voelen'](#), 10 juni 2021.

³ De Vlor gaf eerder uitgebreid advies over het toekomstperspectief voor de huidige doelgroep van leren en werken, met daarbij ook aandacht voor de uitbouw van leerlingenbegeleiding. Vlor, Raad Secundair Onderwijs. [Drempels wegwerken in duaal leren. Toekomstperspectief voor huidige doelgroep leren en werken](#), 13 juni 2019, p. 8.

⁴ Dit voorstel en meer is terug te vinden in: Vlor, Algemene Raad. [Meer kruisbestuiving tussen wegen naar een diploma secundair onderwijs. Advies over samenwerking tussen secundair onderwijs, tweedekansonderwijs en de Examencommissie secundair onderwijs om de kansen op een onderwijskwalificatie te verhogen](#), 24 september 2020.

⁵ SONO-onderzoek benadrukt het belang van de binding met de school om spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. Zie Keppens, G. & Spruyt, B. (2019). [Preventie van spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. Eindrapport](#). Steunpunt Onderwijsonderzoek.

- Het ontwerpdecreet bepaalt dat de leerlingen na een negatieve screening terug *kunnen* naar het secundair onderwijs, maar eigenlijk bedoelt het decreet terug *moeten*. Het zou dan ook goed zijn om de inschrijving onder ‘opschortende voorwaarde’ op die manier te omschrijven in de regelgeving.

2.4 Flexibiliteit

Net als in het systeem van leren en werken is er nog steeds heel wat flexibiliteit voorzien om leerlingen toe te leiden naar een onderwijskwalificatie binnen het secundair onderwijs. Zulke flexibele leertrajecten zijn echter weinig bekend. We vragen dan ook aan de overheid om duidelijk aan te geven welke flexibiliteit er mogelijk is om tegemoet te komen aan de noden van de doelgroep uit leren en werken.

We vragen ook om de mogelijkheid te onderzoeken om stageovereenkomsten alternerende opleiding (SAO) in de tweede graad te kunnen gebruiken (als opstap naar een overeenkomst alternerende opleiding [OAO]). Dat zou ervoor kunnen zorgen dat leerlingen die arbeidsrijp en arbeidsbereid zijn zeker een leerwerkplek vinden.

De mogelijkheid van een kwalificerend traject op maat is alleszins positief. We herhalen ons pleidooi om expliciet te voorzien in opvolging van de uitrol van de beleidsmaatregelen in dit ontwerpdecreet en bijbehorende evaluatie, om zo nodig tijdig te kunnen bijsturen. Specifieke aandacht moet gaan naar hoeveel jongeren terecht komen in het kwalificerend traject op maat, om welke jongeren het gaat en omwille van welke redenen zij in dat traject terecht komen. Die kwalificatie zonder OAO neemt immers een unieke positie in binnen het stelsel van duaal leren en moet de uitzondering blijven.

3 Verdere aanpassingen

3.1 Doorstroom

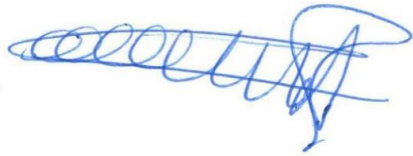
Het is positief voor de huidige doelgroep van leren en werken dat ook binnen lineaire trajecten de mogelijkheid voorzien wordt om door te stromen van de tweede naar de derde graad, op basis van beroepsgerichte vorming, en zo flexibiliteit uit leren en werken behouden blijft. Voorwaarde is dan wel dat in de derde graad ook gewerkt wordt aan het behalen van de algemene vorming van de onderliggende graad. Het nastreven van een onderwijskwalificatie moet steeds het doel blijven; een brede algemene vorming is immers noodzakelijk voor een duurzame inzet op de arbeidsmarkt.

3.2 Financiering van de leertijd

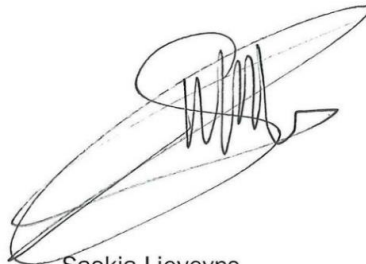
Het voorontwerp van decreet maakt het mogelijk dat Syntra middelen voor duaal leren kunnen aanwenden om het tekort dat zal ontstaan door het steeds verminderend aantal leerlingen in de leertijd te financieren. Meer wenselijk zou zijn om de financiering van de leertijd te herbekijken en er voor te zorgen dat die leefbaar blijft tot de laatste leerling de leertijd verlaat. M.a.w. er moet gegarandeerd worden dat er voldoende financiering is om de leertijd te laten uitdoven ten voordele van duaal leren. Niet door middelen over te hevelen, maar door ervoor te zorgen dat er voldoende middelen ter beschikking zijn om de inkanteling waar te maken. Een leerling in duaal leren heeft immers recht op dezelfde financiering ongeacht bij welke aanbieder hij de opleiding volgt.

3.3 Toegang tot inschakelingsuitkering

Door de uitfasering van leren en werken en de daaraan gekoppelde wijzigingen in het deeltijds secundair onderwijs is het nodig om de [lijst](#) met 'rechtopenende' studies die toegang geven tot een inschakelingsuitkering af te stemmen op de modernisering van het secundair onderwijs en de invoering van duaal leren. Die update is nodig zodat de drempels tot die uitkering niet verhoogd worden.

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

Bronnen

Keppens, G. & Spruyt, B. (2019). [Preventie van spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. Eindrapport.](#) Steunpunt Onderwijsonderzoek.

Vlor, Algemene Raad. [Meer kruisbestuiving tussen wegen naar een diploma secundair onderwijs. Advies over samenwerking tussen secundair onderwijs, tweedekansonderwijs en de Examencommissie secundair onderwijs om de kansen op een onderwijskwalificatie te verhogen.](#) 24 september 2020.

Vlor, Algemene Raad. [Kwetsbaarheid aanpakken via weerbaar onderwijs. Advies over de visienota 'Van kwetsbaar naar weerbaar – deel 1 – beter leren, beter voelen'.](#) 10 juni 2021.

Vlor, Raad Secundair Onderwijs. [Bezorgdheden over de omzetting van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase.](#) Advies over de mededeling aan de Vlaamse Regering 'Van leren en werken naar duaal leren: een veilige haven voor elke leerling', 21 januari 2021.

Vlor, Raad Secundair Onderwijs. [Drempels wegwerken in duaal leren. Toekomstperspectief voor huidige doelgroep leren en werken.](#) 13 juni 2019.

PROTOCOL NR. 194 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE
ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS
(VLAAMSE GEMEENSCHAP); COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – AFDELING 2 – ONDERAFDELING 'VLAAMSE
GEMEENSCHAP'; HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ VRIJ
GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 11 JANUARI 2022

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 14/01/2022

PROTOCOL NR. 194 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling**
2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 11/01/2022

over

het **Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de**
aanloopfase en het stelsel van leren en werken

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. dhr. Ben WEYTS, Viceminister president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter OOC
3. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw – lid;
4. dhr. Bart SOMERS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen – lid,
5. dhr. Matthias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lid

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:**- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:**- de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken**

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het ontwerp, maar wenst toch (niet voor het eerst) op te merken:

- wat de omkadering van de centra DBSO betreft: ook van de centra wordt (overigens volkomen terecht) verwacht dat ze zich ten aanzien de leerlingen voltijds engageren. Dat impliceert een personeelsomkadering die dat voltijdse engagement ook kan waarmaken, in lijn met de omkadering waarover scholen voor voltijds secundair onderwijs beschikken (met inbegrip van de verrekening van leerlingkenmerken);

- het GO! is zeker gewonnen voor kwalificerende trajecten-op-maat, maar het civiel effect van de kwalificatie moet ook reëel zijn;
- het GO! is er ook voor gewonnen dat leerlingen flexibel kunnen doorstromen van de tweede naar de derde graad op basis van een verworven onderliggende beroepskwalificatie - op voorwaarde dan wel dat er in de derde graad eerst gewerkt wordt aan de ontbrekende algemene (en sociale) competenties van de tweede graad, zodat de leerling die tijdig behaalt. De leerling kan dan vervolgens voortwerken aan de competenties van de bovenliggende graad.

POV geeft zijn akkoord.

- Er is een decretale oplossing gezocht voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij door te voorzien in een brede en oriënterende aanloophase en in een mogelijkheid tot kwalificatie in de aanloophase naar OK2. Dit biedt deze jongeren nadien ook de mogelijkheid om verder een leertraject af te leggen zoals het volwassenenonderwijs.

POV heeft weliswaar deze bezorgdheden voor wat betreft de personeelsomkadering:

- Er dient een volwaardige financiering voorzien te worden voorzien voor centra / scholen die de aanloopcomponent zelf wensen in te richten. Op deze manier loopt de financiering analoog aan de financiering van de externe aanbieders, wanneer er gekozen wordt om met deze samen te werken. Jongeren in een aanloophase vragen een intensievere begeleiding dan duale jongeren, een voldoende financiering moet dit kunnen garanderen.
- Ook wanneer een leerling na de screening niet in een CDO kan blijven wegens niet-arbeidsbereid en moet terugkeren naar het gewoon voltijds onderwijs, vraagt deze leerling in dit voltijds onderwijs maatwerk en een individuelere aanpak. Hiervoor vragen wij een bijkomende financiering.
- De voltijdse scholen die duale opleidingen aanbieden zien financiële obstakels voor wat betreft het organiseren van duaal leren in de derde graad. Naast de duale opleiding is het ten eerste aangeraden om ook nog de niet-duale tegenhanger te blijven aanbieden. Dit is financieel vaak niet haalbaar wanneer men niet voldoende leerlingen heeft om de klas te ontdebelen. De leerkracht moet immers aan een deel van de klas het volledige pakket aan PV-TV-uren geven, én tegelijkertijd de trajectbegeleiding doen van de duale groep binnen dezelfde klas. Daarom laat men deze kans tot duaal in de derde graad vaak noodgedwongen liggen en organiseert men enkel de duale opleidingen op niveau van de Se-n-Sejaren.

ACOD geeft een protocol van akkoord voor het decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en werken

ACOD Onderwijs heeft van in het begin van het verhaal rond duaal leren aangegeven dat er een groep van leerlingen was die nu in leren en werken zitten die men in het concept van duaal leren was vergeten.

We stellen nu vast dat er voor die leerlingen een oplossing is gezocht binnen de aanloophase.

Het feit dat men voor die leerlingen een traject op maat binnen de aanloophase kan aanbieden vinden wij een goede zaak.

ACOD Onderwijs stelt zich wel vragen rond de omkadering die voorzien wordt voor de aanloophase.

Aangezien noch de scholen noch de centra, die duale studierichtingen aanbieden, verplicht zijn om een aanloophase te organiseren, maken wij ons grote zorgen of er wel Vlaanderen breed een voldoende aanbod zal zijn voor jongeren die in de aanloophase zullen terecht komen.

Als de omkadering voor deze aanloophase onvoldoende is om dit op een ordentelijke manier te kunnen organiseren zullen scholen en centra zeker geen aanbod voorzien.

Het is immers voor die jongeren van cruciaal belang dat zij in kleine klasgroepen op maat kunnen ondersteund worden.

Wij vragen dan ook met aandrang om ervoor te zorgen dat de goede intentie die men in dit decreet heeft ingeschreven met betrekking tot de aanloophase gepaard gaat met toereikende middelen zodat de concretisering ervan in de praktijk geen lege doos blijft.

ACOD Onderwijs vindt het ook heel belangrijk dat leerlingen die uitstromen uit de aanloophase een kwalificatie behalen met een civiel effect zodat die hen op zijn minst de mogelijkheid geeft om een vervolgtraject aan te vatten.

ACOD Onderwijs vindt het een goede zaak dat de aanloopstructuuronderdelen worden meegenomen in het curriculumdossier van het verwante structuuronderdeel. Wij kijken alvast met spanning uit naar de curriculumdossiers.

ACOD Onderwijs blijft ook bij de opmerking die wij al eerder hebben gemaakt rond de mentoropleiding. Wij vinden dat ook mentoren binnen de alternerende opleidingen, verplicht een mentoropleiding zouden moeten volgen.

De bovenvermelde afvaardiging van de overheid

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- **het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken**

Met betrekking tot het Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken, geeft **het VSOA Onderwijs een gedeeltelijk protocol van akkoord** en wenst hierbij volgende bijkomende opmerkingen te maken:

VSOA Onderwijs is van mening dat scholen een correcte omkadering toegewezen krijgen. Scholen kunnen met een gedeeltelijke financiering geen volwaardige opleiding aanbieden. Dit heeft niet enkel gevolgen voor de kwaliteit van onderwijs (wat al een bezorgdheid is gezien de specificiteit van deze opleidingen maar ook voor de werkomstandigheden, waaronder de werkdruk van het personeel.

De afvaardiging van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Marc KEPPENS, adviseur stafdienst

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen WILS, adjunct-secretaris-generaal COC
Dhr. Filip VANDENBERGHE, nationaal secretaris COC
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken**

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van niet akkoord bij het Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen is tevreden dat aan de bezorgdheden die tijdens het beleidsoverleg voorafgaand aan dit voorontwerp meermaals werden uitgesproken, deels tegemoet wordt gekomen: de kwalificatiemogelijkheden in de aanloopfase, de bijkomende werkingsmiddelen en de flexibiliteit in de organisatie van de trajecten.

Voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen is het echter fundamenteel onvoldoende dat enkel de werkingsmiddelen worden gelijkgetrokken met het voltijds so om dat voltijds engagement te kunnen realiseren. Ook de omkaderingsmiddelen moeten worden opgetrokken. De CLW's kunnen enkel een sluitend aanbod voorzien voor de huidige doelgroep als er ook een gepaste financiering tegenover staat. Nu wordt de verantwoordelijkheid bij de CLW's gelegd om dit al of niet op te nemen in de toekomst. Als ze deze opdracht opnemen binnen de bestaande middelen, gaat dit ten koste van de aanpak van de huidige doelgroep. Als ze de opdracht niet opnemen, zal een groep kwetsbare leerlingen niet langer terecht kunnen in de CLW's. Tot nog toe konden leerlingen niet geweigerd worden door clw's, in de toekomst kan dit wel. Dit is een volledig nieuwe situatie waarvan de impact moeilijk te voorspellen is. De kans is reëel dat er een groep leerlingen uit onderwijs wordt geduwd.

Meer concreet maakt Katholiek Onderwijs Vlaanderen bedenkingen bij de onderstaande artikelen van het voorontwerp:

Art.9: Het gelijktrekken van de werkingsmiddelen is slechts een eerste stap. Voor de realisatie van het voltijds engagement in de aanloopfase zijn er extra inspanningen nodig van de CLW's,

maar daarvoor zijn de middelen te beperkt. Daarenboven wordt er ook een voltijds engagement verwacht voor leerlingen die voorheen de component werkplekleren tijdelijk niet moesten invullen (art.6, §3 van het decreet leren en werken - tijdens screening, tijdens actieve sollicitatie, tussen afsluiten overeenkomst en effectief starten van overeenkomst). Voor de leerlingen in de aanloopfase vragen we dat de financiering die momenteel wordt voorzien voor de leerlingen van een CLW, wordt doorgetrokken van 15 naar 28 uur.

OVSG geeft een protocol van niet akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken.

OVSG is tevreden dat er voor de uitfasering van leren en werken in duaal leren bijkomende middelen worden voorzien, anderzijds betreurt OVSG dat die middelen onvoldoende zijn. Er wordt een omkadering voorzien op basis van een situatie die niet aansluit bij de werkelijkheid. Voor OVSG is dit een fundamenteel punt; de omkadering moet overeenstemmen zowel met de reële noden van die groep jongeren als met de verplichting tot voltijds engagement. Met de huidige financiering zullen de Centra voor deeltijds onderwijs (CDO) niet in staat zijn om de kwetsbare jongeren te helpen.

OVSG promoot vanaf het eerste uur duaal leren. Het is een vorm die ideaal is voor jongeren die wel schoolmoe, maar niet leermoe zijn. De flexibele oplossingen waarvoor jongeren terecht konden in de CDO's, worden door de inkanteling van het stelsel leren en werken in duaal leren door de aanloopfase opgevangen. Voor vele jongeren zal die inkanteling in een aanloopfase goed verlopen, maar uit onderzoek blijkt dat er een groep van moeilijk plaatsbare jongeren blijft die precair aansluiting zal vinden. Precies daar stelt zich de nood aan bijkomende middelen. De leerlingencoëfficiënt voor de CDO's bedroeg vroeger 3,15 terwijl die nu wordt afhankelijk gemaakt van de studierichting waarin de leerling zich bevindt. Daardoor kan die coëfficiënt fluctueren en wordt globaal verlaagd. De centra moeten bovendien een voltijds engagement organiseren en het vergt bijzondere inspanningen om die groep jongeren te bereiken. Met een omkadering die dermate krap is berekend zal dat een onmogelijke opdracht worden. OVSG is bezorgd dat op die manier CDO's genoopt worden om in te zetten op de meest "lucratieve" richtingen en jongeren zullen weigeren, want in tegenstelling tot vroeger zal dit voor centra nu toegelaten worden. De vraag is welk vangnet de overheid zal voorzien voor deze groep jongeren die dan geen enkele vorm van opleiding volgen. De overstap naar duaal leren wordt hiermee alleen maar moeilijker, terwijl de oorspronkelijke beleidsdoelstelling opvang en kwalificatie voor die doelgroep beoogde. De belofte van de overheid om het decreet te monitoren stelt OVSG maar gedeeltelijk gerust.

OVSG is tevens bezorgd om de leerlingen die geweigerd worden in de aanloopfase. De vraag stelt zich of deze jongeren terug moeten naar het voltijds leerplichtonderwijs en hoe de oorspronkelijke school van waar de leerling afkomstig is, gaat kunnen inzetten op een adequate begeleiding. Het is niet duidelijk hoe dit zich verhoudt met de mogelijkheid van deeltijds onderwijs voor een leerling. OVSG waardeert dat de overheid anderzijds voorziet in een kwalificatie in de aanloopfase voor een jongere die het einde van de leerplicht nadert.

OVSG betreurt dat de enveloppe voor de ondersteuningsnetwerken niet aangepast wordt ondanks een uitbreiding naar jongeren die duale opleidingen volgen binnen de Syntra vzw, ook al gaat het volgens de overheid over minieme aantallen.

Bij het ontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en werken geven COC en COV een protocol van niet-akkoord

COC en COV appreciëren dat leerlingen een onderwijskwalificatie (OK2) kunnen krijgen na de aanloophase. Dit heeft een (beperkt) civiel karakter dat voor verder onderwijs de deuren opent. Op de arbeidsmarkt heeft deze kwalificatie minimaal effect. We vrezen dat de bedoeling die hier achter zit, namelijk dat deze leerlingen levenslang blijven leren, niet gehaald wordt. Voor veel leerlingen zou OK2 wel eens een eindpunt kunnen zijn. We hebben steeds vragen gesteld bij de omschakeling van het deeltijds onderwijs naar uitsluitend duale trajecten. Dit decreet neemt deze vragen niet weg.

Ook voor het personeel van de centra voor deeltijds onderwijs zal de toename van werkdruk om te voorzien in een voltijds engagement als de leerling geen tewerkstelling heeft nefast zijn. De 'terugvalpositie' om leerlingen die niet klaar zijn om een aanloopstructuuronderdeel te starten verplicht te laten terugkeren naar de school waar ze eerder werden ingeschreven kan ongewenste effecten ressorteren. Onder meer motivatieproblemen en voortijdig schoolverlaten bij de leerling, maar ook effecten in de klasdynamiek en extra ondersteuning van die leerling bij terugkeer.

COC en COV kunnen begrijpen dat voor cursisten in duale Syntra-opleidingen een mogelijkheid gecreëerd wordt om ondersteuning te krijgen vanuit de ondersteuningsnetwerken, maar stelt zich vragen bij de grote flexibiliteit die gevraagd zal worden aan ondersteuners. Zo is niet duidelijk of bijvoorbeeld avondprestaties gevraagd zullen worden. COC en COV kunnen daar niet mee akkoord gaan. Er zijn ook geen bijkomende middelen voorzien voor ondersteuning vanuit de brede netwerktypen (BA, 3 en 9). Bovendien worden de schaarse onderwijsmiddelen afgewend naar een ander beleidsdomein. Dit schept een precedent en fnuikt de vele vragen naar ondersteuning die in het onderwijs zelf gesteld worden. Het argument dat de doelgroep die begeleiding moet krijgen klein is, is een onderschatting. De zorgnoden van de doelgroep beperken zich niet tot de handicapspecifieke uitdagingen, er zijn onderliggend vaak contextuele en persoonlijke aspecten die de begeleiding complex kunnen maken.

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP) is niet betrokken bij dit voorstel van decreet.

Vervolg protocol nr. **194** SectX+C2+OOC

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

VOORZITTERS,

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Getekend door Christiaan Smits (Signature)
Getekend op: 2022-01-22 14:05:19 +01:00
Reden: ik keur dit document goed

Christiaan Smits

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Getekend door Geert Spillens (Signature)
Getekend op: 2022-01-17 14:28:57 +01:00
Reden: ik keur dit document goed

Geert Spillens

Getekend door Ben Weyts (Signature)
Getekend op: 2022-01-20 17:16:19 +01:00
Reden: ik keur dit document goed

Ben Weyts

Ben WEYTS
Viceminister president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Getekend door Bruno Sappant (Signature)
Getekend op: 2022-01-18 09:10:02 +01:00
Reden: ik keur dit document goed

Bruno Sappant

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

Getekend door Koen Bouwe (Signature)
Getekend op: 2022-01-17 15:13:29 +01:00
Reden: ik keur dit document goed

Koen Bouwe

Vervolg protocol nr. **194** SectX+C2+OOC

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Getekend door Bart Somers (Sig)
Getekend op: 2022-01-18 16:50:36 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Bart SOMERS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke
Kansen

Getekend door Nancy Libert (Signature)
Getekend op: 2022-01-17 21:24:37 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Getekend door Jean-Luc Barbary (Signat)
Getekend op: 2022-01-17 16:21:42 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Getekend door Hilde Crevits (Signature)
Getekend op: 2022-01-20 14:04:51 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Economie,
Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Getekend door Koenraad Wils (Signature)
Getekend op: 2022-01-17 14:58:08 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Getekend door Filip Vandenbergh (Sign)
Getekend op: 2022-01-20 11:03:58 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Getekend door Hilde Lauryssen (Signature)
Getekend op: 2022-01-17 16:26:09 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Getekend door Matthias Diependaele (S)
Getekend op: 2022-01-17 15:00:07 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Getekend door Pascal Claessens (Signat)
Getekend op: 2022-01-17 23:20:41 +01:0
Reden: ik keur dit document goed

VOORONTWERP VAN DECREET
van 11 februari 2022

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 2. In artikel 86, §1, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd door het decreet van 3 juli 2020, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° aanvullend werkingsbudget dat wordt berekend op basis van het aantal regelmatig ingeschreven leerlingen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs op de teldatum van 1 februari van het voorafgaande schooljaar. De Vlaamse Regering legt de overeenkomstige financierings- of subsidiebedragen vast en kan bijkomende voorwaarden bepalen.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 3. In artikel 2, §6, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° tussen de zinsnede “artikel 12,” en de zinssnede “artikel 15”, wordt de zinssnede “artikel 14, §1 en §3,” ingevoegd;

2° de zinsnede “en 256/11” wordt vervangen door de zinsnede:

“, 256/11, 314/8 en 314/9”.

Art. 4. In artikel 133/4, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2018, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt kunnen in het tweede leerjaar van de tweede graad tot een bewijs van onderwijskwalificatie niveau 2 leiden, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.”.

Art. 5. In artikel 147/1, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018 en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Er wordt geen curriculumdossier gemaakt voor:

1° het onthaaljaar;

2° een aanloopstructuuronderdeel.

De doelen van een aanloopstructuuronderdeel worden opgenomen in het curriculumdossier van een of meer inhoudelijk verwante structuuronderdelen.”.

Art. 6. Artikel 357/6 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/6. Een aanbieder duaal leren kan een duaal structuuronderdeel opstarten tot en met de eerste lesdag van oktober. Een structuuronderdeel Se-n-Se kan ook opgestart worden op de eerste lesdag van februari van het lopende schooljaar. Als een aanbieder duaal leren ten minste één regelmatige leerling in een duaal structuuronderdeel of aanloopstructuuronderdeel als vermeld in 357/43, 1° of 2°, die zijn opgenomen in hetzelfde standaardtraject, heeft ingeschreven op de eerste lesdag van oktober, is de duale opleiding opgenomen in het studieaanbod van de aanbieder.

In afwijking van het eerste lid kan een duaal structuuronderdeel ook opstarten na de eerste lesdag van oktober als de instroom in dat structuuronderdeel op dat moment al voorbehouden wordt voor leerlingen die bij dezelfde aanbieder duaal leren kunnen overstappen van een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in deel V/2, naar een duaal structuuronderdeel dat aan dat aanloopstructuuronderdeel gekoppeld is. In voorkomend geval wordt de eerste lesdag van juni als tweede referentiedatum beschouwd voor de vaststelling of het aanloopstructuuronderdeel of het duale structuuronderdeel in het schooljaar in kwestie al dan niet in het studieaanbod van de aanbieder duaal leren in kwestie voorkomt.”.

Art. 7. In artikel 357/11 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 8. In artikel 357/16, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de zinsnede "Als een duaal structuuronderdeel modulair wordt georganiseerd," vervangen door de woorden "In een duaal structuuronderdeel".

Art. 9. Artikel 357/25 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 357/25. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van duale structuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs."

Art. 10. Aan artikel 357/26, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking van de bepalingen uit dit lid kunnen vanaf schooljaar 2023-2024 de personeelsomkadering en het werkingsbudget die worden gegenereerd door inschrijvingen in duale opleidingen, ook aangewend worden in de leertijd. Dit kan enkel toegepast worden als alle beschikbare middelen voor de Leertijd, als vermeld in hoofdstuk 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 tot regeling van de leertijd, zijn uitgeput."

Art. 11. In artikel 357/30, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de woorden "het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen" vervangen door de woorden "het Departement Werk en Sociale Economie".

Art. 12. In artikel 357/43 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Voor de invulling van een aanloopstructuuronderdeel zijn er twee mogelijkheden:

- 1° Een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit een standaardtraject als vermeld in artikel 357/7;
- 2° Een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit standaardtrajecten als vermeld in artikel 357/7, die gekoppeld zijn aan een studiedomein of een afgebakend geheel binnen een studiedomein. Deze invulling is enkel mogelijk op niveau van de tweede graad."

Art. 13. Artikel 357/44 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 30 november 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 357/44. Voor aanloopstructuuronderdelen als vermeld in artikel 357/43, 1° en 2°, volgt de programmatie van een aanloopstructuuronderdeel uit de goedkeuring tot programmatie van een duaal structuuronderdeel, als vermeld in artikel 357/8.

Op de programmaties, bedoeld in dit artikel, zijn eveneens de bepalingen van artikel 176/1 van toepassing."

Art. 14. In artikel 357/47, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° punt 2° in het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“2° de screening vindt zo spoedig mogelijk en uiterlijk vijftwintig opleidingsdagen na de start van de effectieve lesbijwoning plaats;”;

2° op het einde van punt 5° in het eerste lid wordt deze zin toegevoegd:

“Indien de leerling, na uitschrijving uit het aanloopstructuuronderdeel, terugkeert naar de vorige school waar hij ingeschreven was voor de inschrijving in het aanloopstructuuronderdeel, mag een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit op die leerling van toepassing zijn.”.

Art. 15. In artikel 357/50 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor een regelmatige leerling die zijn aanloopstructuuronderdeel in de loop van of op het einde van het schooljaar beëindigt, beslist de klassenraad, na evaluatie, over de studiebekrachtiging. De studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen is gebaseerd op beroepskwalificaties of op onderdelen ervan.”;

2° tussen het derde en het vierde lid, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor leerlingen op niveau van de tweede graad, ingeschreven in een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in artikel 357/43, 1°, waarvoor gedurende het traject in de aanloopfase blijkt dat de overstap naar het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad niet mogelijk is, kan de klassenraad beslissen om de doelen van het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad na te streven in een kwalificerend traject op maat. De school moet deze noodzaak kunnen aantonen. Dit moet voorgelegd kunnen worden aan de onderwijsinspectie bij een doorlichting als bedoeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Aan een leerling die voldoet aan de bepalingen uit dit lid, en die alle doelen behaalt van het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad, als vastgelegd in het standaardtraject als vermeld in artikel 357/7, kan de studiebekrachtiging uitgereikt worden zoals die is opgenomen in het standaardtraject van het duale structuuronderdeel.”.

Art. 16. Artikel 357/52 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/52. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van aanloopstructuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.”.

Art. 17. In artikel 357/60, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° in het tweede lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel, met uitzondering van de Se-n-Se in opleidingsvorm 4, kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”;

2° in het vierde lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”.

Art. 18. In artikel 357/62, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, wordt punt 9° opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Art. 19. Aan artikel 4 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, kan een overeenkomst, vermeld in artikel 3, worden gesloten door een leerling die is ingeschreven in een onderwijs- of opleidingsinstelling, gevestigd in de Franse of Duitstalige Gemeenschap van België of in het buitenland en aldaar erkend door de betrokken bevoegde instantie als lesplek in het kader van een gelijkwaardig opleidingssysteem van alternerend leren en werken. Deze overeenkomst wordt gesloten tussen de leerling, de betrokken onderwijs- of opleidingsinstelling en een overeenkomstig artikel 7, § 1 tot en met 3, erkende onderneming.”.

Art. 20. Aan artikel 7, §1, eerste lid, 1°, c), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, worden de woorden “behalve als hij daarvan wordt vrijgesteld” toegevoegd.

Art. 21. In artikel 19 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De betaalde vakantiedagen, vermeld in het derde lid, moeten worden opgenomen in de volgende gevallen:

1° tijdens de schoolvakanties;

2° tijdens de lesweken op dagen dat de leerling niet kan worden opgeleid in de onderneming door collectieve sluiting wegens jaarlijkse vakantie en na uitputting van de recuperatie, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 22. In artikel 20 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt voor het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“ In afwijking van artikel 17, §2, eerste lid, is de onderneming in de volgende gevallen geen leervergoeding verschuldigd voor het volgen van de lessen en de activiteiten die gelijkgesteld zijn met lessen:

- 1° tijdens het facultatief gedeelte van het pre- en postnataal verlof als de leerling de lescomponent volgt maar niet de werkplekcomponent;
- 2° bij profylactisch verlof van de leerling tijdens de werkplekcomponent;
- 3° bij tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid waarbij de leerling niet geschikt wordt bevonden om opgeleid te worden tijdens de werkplekcomponent, maar wel tijdens de lescomponent en na eventuele uitputting van de gewaarborgde leervergoeding.”.

Art. 23. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt tussen de woorden “met uitzondering van” en de zinsnede “artikel 11,4°” de zinsnede “artikel 9,” ingevoegd.

Art. 24. Artikel 29 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 5 april 2019, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Artikel 29. De stageovereenkomst alternerende opleiding wordt gesloten voor minstens 28 uur per week en maximaal de gemiddelde wekelijkse voltijdse arbeidsduur die van toepassing is in de onderneming. De overeenkomst heeft betrekking op het volledige leertraject, zowel de lescomponent als de werkplekcomponent. Voor de berekening van het aantal uren binnen de overeenkomst telt een les of een activiteit die gelijkgesteld is met een les, mee voor zestig minuten.”.

Hoofdstuk 5. Slotbepaling

Art. 25. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en
Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 71.052/1
van 16 maart 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de regelgeving
over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en
werken’

Op 16 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloopfase en het stelsel van leren en werken’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 10 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 maart 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet bevat een aantal maatregelen die de uitfasering van leren en werken beogen mogelijk te maken en die betrekking hebben op de financiering van het duaal leren binnen de Centra voor deeltijds onderwijs (CDO) en de Syntra vzw's. Daarnaast worden met het voorontwerp van decreet diverse technische aanpassingen en correcties aangebracht in de decreetgeving inzake duaal leren en alternerende opleidingen in het secundair onderwijs.

Daartoe beoogt het voorontwerp een drietal decreten te wijzigen, namelijk het decreet van 10 juli 2008 'betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap', de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, en het decreet van 10 juni 2016 'tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen'.

Het is de bedoeling om de ontworpen wijzigingen in werking te laten treden op 1 september 2022 (artikel 25 van het voorontwerp).

2.2. Wat de ontworpen maatregelen betreft inzake de uitfasering van leren en werken wordt een bijkomende invulling gegeven aan de aanloophase doordat de competenties uit een aanloopstructuuronderdeel niet alleen kunnen worden afgeleid uit een standaardtraject van een duale opleiding, maar ook, op het niveau van de tweede graad, uit standaardtrajecten die gekoppeld zijn aan een studiedomein of een afgebakend geheel binnen een studiedomein (artikel 12 van het voorontwerp). Voorts wordt als gevolg van de bijkomende invulling de programmatieprocedure voor aanloopstructuuronderdelen (artikel 13) en de studiebekräftiging aangepast (artikel 15, 1°).

Op het niveau van de tweede graad wordt de mogelijkheid tot een kwalificerend traject op maat geïntroduceerd op basis waarvan een studiebekräftiging kan worden uitgereikt (artikel 15, 2°). Tevens wordt de screeningsperiode om te beslissen of een leerling het aanloopstructuuronderdeel al dan niet kan volgen, verlengd (artikel 14, 1°) en wordt bepaald dat, als dan wordt beslist dat hij het aanloopstructuuronderdeel niet kan aanvatten, hij zich terug kan inschrijven in de school waar hij voordien was ingeschreven waarbij het schoolbestuur zich niet kan beroepen op capaciteitsoverwegingen om de inschrijving te weigeren (artikel 14, 2°).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

De mogelijkheid tot doorstroom van de tweede naar de derde graad op basis van vorderingen in de beroepsgerichte vorming die mogelijk is voor de modulaire trajecten, wordt ook voorzien voor de lineaire trajecten (artikel 8).

Wat de financiering van het duaal leren binnen de CDO en de Syntra vzw's betreft, zullen de werkingsmiddelen voor de aldaar georganiseerde duale opleidingen op dezelfde wijze worden berekend als in het voltijds secundair onderwijs (artikelen 9 en 16).

2.3. De talrijke technische aanpassingen en correcties die het voorontwerp bevat hebben onder meer betrekking op de berekeningswijze van het aanvullend werkingsbudget voor CDO's (artikel 2), de gevallen waarin de onderneming geen leervergoeding moet betalen aan de leerling (artikel 22), en de wekelijkse duur van de stageovereenkomst alternerende opleiding (artikel 24).

Tot slot strekken sommige aanpassingen ertoe om de decreetgeving in overeenstemming te brengen met bepaalde wijzigingen die in de regelgeving werden aangebracht (artikelen 4 en 11) of wordt ermee beoogd tegemoet te komen aan een eerder advies van de afdeling Wetgeving² (artikel 20).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In het ontworpen artikel 86, § 1, 3°, van het decreet van 10 juli 2008 wordt de berekeningswijze van het aanvullend werkingsbudget voor CDO's aangepast, met dien verstande evenwel dat de opdracht ten aanzien van de Vlaamse Regering om “de overeenkomstige financierings- of subsidiebedragen vast [te leggen]” en de aan haar verleende machtiging om “bijkomende voorwaarden” [te] bepalen”, die nu al in de huidige bepaling voorkomen, ongewijzigd worden overgenomen in de ontworpen bepaling.

In dat verband is het nuttig om erop te wijzen dat de afdeling Wetgeving over de ontwerpbeplanning die heeft geleid tot het huidige artikel 86, § 1, 3°, van het decreet van 10 juli 2008, het volgende heeft opgemerkt in advies 67.151/1 van 30 april 2020:³

“Het ontworpen artikel 86, § 1, 3°, van het decreet van 10 juli 2008 voorziet in de toekenning van aanvullende werkingsmiddelen ‘op basis van het aantal dagen dat de jongeren effectief gepresteerd hebben binnen de fase arbeidsdeelname of de aanloopcomponent tijdens het voorafgaande schooljaar’.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de financierings- of subsidiebedragen vast te leggen en kan bijkomende voorwaarden bepalen. Dit houdt in dat de decreetgever aan de regering een aanzienlijke beoordelingsruimte laat die verder reikt dan de loutere

² Adv.RvS 68.119/1 van 3 november 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 ‘houdende de uitvoering van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen’ (opmerking 7).

³ Adv.RvS 67.151/1 van 30 april 2020 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 juli 2020 ‘over het onderwijs XXX’, opmerking 24.

uitvoering van de decretaal vastgelegde principes. Een dergelijke ruime machtiging is niet in overeenstemming met het in artikel 24, § 5, van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel in onderwijszaken.

Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt immers dat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof⁴ drukt deze bepaling de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten of elementen van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt die bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.

De bedoelde machtiging moet dus preciezer worden afgebakend.”⁵

In de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet ‘over onderwijs XXX’ werd naar aanleiding van de aangehaalde opmerking in advies 67.151/1 van 30 april 2020 het volgende vermeld:⁶

“Met betrekking tot het advies van de Raad van State kan er voor wat betreft de aanvullende werkingsmiddelen worden meegegeven dat gelijklopend met het principe dat steeds werd gehanteerd in artikel 86 van het decreet Leren en Werken, er aan de Vlaamse Regering een bevoegdheid gegeven wordt tot het bepalen van een bedrag inzake aanvullende werkingsmiddelen. Deze bevoegdheid biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid via de aanvullende werkingsmiddelen beleidsaccenten te leggen naar het invullen van het voltijds engagement. Door het toekennen van aanvullende werkingsmiddelen kan er zo een accent worden gelegd op een fase binnen het stelsel voor leren en werken, waarvan de Vlaamse Regering van mening is dat sterk bijdraagt aan de doelstelling van het decreet. Het dient hier te worden benadrukt dat het gaat om aanvullende werkingsmiddelen; deze bepaling doet geen afbreuk aan de toekenning van de reguliere werkingsmiddelen specifiek en subsidiëring in het algemeen.”

Het blijft zeer de vraag of het gegeven dat het gaat om “aanvullende” werkingsmiddelen op zich van aard is om tegemoet te komen aan het vereiste van artikel 24, § 5, van de Grondwet. De opmerking die in dat verband werd gemaakt door de afdeling Wetgeving in advies 67.151/1 van 30 april 2020 met betrekking tot de delegatiebepaling in het bestaande artikel 86, § 1, 3°, van het decreet van 10 juli 2008, die nu ongewijzigd wordt overgenomen in het voorontwerp, lijkt derhalve te moeten worden aangehouden.

⁴ Voetnoot 42 uit het aangehaalde advies: Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijvoorbeeld GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3 en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4.

⁵ Zie ook adv.RvS 44.607/1 van 12 juni 2008, over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 10 juli 2008 ‘betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap’ (opmerking 3.7). De decreetgever heeft n.a.v. deze opmerking de machtiging ingeperkt en bepaald in functie waarvan die aanvullende werkingsmiddelen worden berekend, maar de Vlaamse Regering werd dus nog steeds gemachtigd om de financierings- of subsidiebedragen vast te stellen en bijkomende voorwaarden te bepalen.

⁶ Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 328/1, 50.

4. Aangezien het voorontwerp slechts één bepaling tot wijziging van het decreet van 10 juli 2008 bevat, dienen in de inleidende zin van artikel 2 van het voorontwerp de woorden “van hetzelfde decreet” te worden vervangen door de woorden “van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap”.⁷

Artikel 5

5. Niet artikel 147/1, § 2, van de Codex Secundair Onderwijs werd gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, maar wel artikel 147/1, § 3, van die codex. In de inleidende zin van artikel 5 van het voorontwerp, moet derhalve de zinsnede “en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019” worden weggelaten.

Artikel 6

6. In het ontworpen artikel 357/6, eerste lid, van de Codex Secundair Onderwijs, moet worden verwezen naar “artikel 357/43, eerste lid, 1° of 2°,”⁸ in plaats van naar “artikel 357/43, 1° of 2°,”.

Ook in het ontworpen artikel 357/44, eerste lid (artikel 13 van het voorontwerp), en in het ontworpen artikel 357/50, vierde lid, (artikel 15, 2°, van het voorontwerp), van de Codex Secundair Onderwijs, moet de verwijzing naar respectievelijk “artikel 357/43, 1° en 2°” en “artikel 357/43, 1°” op dezelfde wijze worden gecorrigeerd.

Artikel 7

7. Artikel 7 van het voorontwerp strekt tot het opheffen van artikel 357/11, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs. Deze laatste bepaling voorziet in de mogelijkheid tot afwijking van de voorwaarde die in artikel 357/11, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs wordt vermeld. Artikel 357/11, eerste lid, 1°, bepaalt dat, om als regelmatige leerling tot een duaal structuuronderdeel te kunnen worden toegelaten, er moet voldaan zijn aan de voltijdse leerplicht.

In artikel 357/45, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs, wordt in eenzelfde afwijkmogelijkheid voorzien om als regelmatige leerling te worden toegelaten tot een aanloopstructuuronderdeel. Het is niet duidelijk waarom de laatstgenoemde bepaling niet eveneens wordt opgeheven, zoals het geval is voor artikel 357/11, tweede lid, van dezelfde codex. Hierover om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“In duaal leren is de participatie op een reële werkplek fundamenteel. Volgens federale regelgeving kan een leerling die nog voltijds leerplichtig is nog niet naar de

⁷ Dat de datum en het opschrift van het betrokken decreet worden vermeld in het opschrift van hoofdstuk 2 van het voorontwerp doet aan deze opmerking geen afbreuk (zie ook Omzendbrief VR 2019/4 ‘*betreffende de Wetgevingstechniek*’, aanwijzing 176).

⁸ Zie artikel 12 van het voorontwerp.

werkplek. Daarom dient de bepaling in artikel 357/11 die de uitzondering toelaat, opgeheven te worden. In de aanloophase is dit echter anders, in die zin dat in de aanloophase lang niet altijd een participatie op een reële werkplek gebeurt. Participatie op een werkplek kan in de aanloophase wel (via artikel 357/46, §4), maar daarnaast kan de aanbieder van de aanloophase ook zelf een aanloophase vormgeven, of kan er beroep gedaan worden op een externe organisator (zie artikel 357/53) die de leerling (bvb) in interne ateliers of via vormingen extra ervaringen laat opdoen. Een leerling die nog niet voltijds leerplichtig is, kan nog niet naar de werkplek maar kan wel een invulling van de aanloophase doorlopen door de aanbieder van de aanloophase zelf of een externe organisator. Dit heeft ook een meerwaarde in die zin dat een voltijds leerplichtige leerling die de motivatie heeft om een duaal traject te volgen, al via een aanloophase kan voorbereid worden om vervolgens de overstap te maken naar duaal leren op het moment dat de leerling heeft voldaan aan de voltijdse leerplicht. Om deze reden werd de afwijking in artikel 357/45 niet opgenomen (lees: opgeheven)."

Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om dit verschil tussen op het eerste gezicht parallelle bepalingen van de Codex Secundair Onderwijs nader te verklaren in de memorie van toelichting bij het voorontwerp. Het door de gemachtigde verstrekte antwoord biedt daartoe een goede basis.

8. Aan het einde van artikel 7 van het voorontwerp schrijve men "..., ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 15 juni 2018, wordt het tweede lid opgeheven".

Artikel 10

9. In de ontworpen, aan artikel 357/26, vierde lid, van de Codex Secundair Onderzoek toe te voegen bepaling wordt verwezen naar de beschikbare middelen voor de leertijd "als vermeld in hoofdstuk 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 tot regeling van de leertijd".

Verwijzen naar teksten van lager hiërarchisch niveau valt in beginsel evenwel af te raden, omdat dit problemen kan doen ontstaan bij wijziging van die lagere teksten.⁹ Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt alvast dat in een aan de formele wetgeving voorbehouden aangelegenheid, wat *in casu* het geval is gelet op artikel 24, § 5, van de Grondwet, een verwijzing naar een "lagere" rechtsnorm impliceert dat die norm in die zin dient te worden geïnterpreteerd dat wordt verwezen naar de "lagere" norm zoals hij van toepassing was op de datum van de totstandkoming van de "hogere" norm.¹⁰

⁹ Zie in gelijkaardige zin reeds adv.RvS 27.612/1 van 30 april 1998 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 14 juli 1998 'houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs' (opmerking 6), adv.RvS 63.140/1 van 23 april 2018 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 15 juni 2018 'betreffende het onderwijs XXVIII' (opmerking 7), adv.RvS 64.929/1 van 23 januari 2019 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 5 april 2019 'betreffende het onderwijs XXIX' (opmerking 27), en adv.RvS 67.151/1 van 30 april 2020 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 3 juli 2020 'over het onderwijs XXX' (opmerking 37).

¹⁰ Zie ook GwH 1 september 2008, nr. 126/2008, B.6 en GwH 20 november 2008, nr. 159/2008, B.4.2.

Artikel 14

10. Aangezien in de inleidende zin van artikel 14 van het voorontwerp wordt vermeld dat de in dat artikel opgenomen wijzigingen betrekking hebben op het eerste lid van artikel 357/47, van de Codex Secundair Onderwijs, moeten in de inleidende zin van artikel 14, 1° en 2°, van het voorontwerp, de woorden “in het eerste lid” worden weggelaten.

Artikel 20

11. Artikel 7, § 1, eerste lid, 1°, c), werd in het decreet van 10 juni 2016 “ingevoegd” bij artikel 131, 2°, van het decreet van 5 april 2019 ‘betreffende het Onderwijs XXIX’. In artikel 20 van het voorontwerp moet derhalve de zinsnede “, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019,” worden vervangen door de zinsnede “, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019,”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 2. In artikel 86, §1, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° aanvullend werkingsbudget dat wordt berekend op basis van het aantal regelmatig ingeschreven leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs in het centrum op de teldatum van 1 februari van het voorafgaande schooljaar. Het bedrag dat toegekend wordt per leerling wordt bekomen door het beschikbare krediet te verdelen door het totaal aantal regelmatig ingeschreven leerlingen in de centra voor deeltijds onderwijs op dezelfde teldatum van 1 februari van het voorafgaande schooljaar. De Vlaamse Regering bepaalt het beschikbare krediet.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 3. In artikel 2, §6, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en laatst gewijzigd bij het decreet van 4 februari 2022, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- 1° tussen de zinsnede “artikel 12,” en de zinsnede “artikel 15” wordt de zinsnede “artikel 14, §1 en §3,” ingevoegd;
- 2° de zinsnede “en 256/11” wordt vervangen door de zinsnede “, 256/11, 314/8 en 314/9”.

Art. 4. In artikel 133/4, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2018, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt kunnen in het tweede leerjaar van de tweede graad tot een bewijs van onderwijskwalificatie niveau 2 leiden, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.”.

Art. 5. In artikel 147/1, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Er wordt geen curriculumdossier gemaakt voor:

1° het onthaaljaar;

2° een aanloopstructuuronderdeel.

De doelen van een aanloopstructuuronderdeel worden opgenomen in het curriculumdossier van een of meer inhoudelijk verwante structuuronderdelen.”.

Art. 6. Artikel 357/6 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/6. Een aanbieder duaal leren kan een duaal structuuronderdeel opstarten tot en met de eerste lesdag van oktober. Een structuuronderdeel Se-n-Se kan ook opgestart worden op de eerste lesdag van februari van het lopende schooljaar. Als een aanbieder duaal leren ten minste één regelmatige leerling in een duaal structuuronderdeel of aanloopstructuuronderdeel als vermeld in 357/43, eerste lid, 1° of 2°, die zijn opgenomen in hetzelfde standaardtraject, heeft ingeschreven op de eerste lesdag van oktober, is de duale opleiding opgenomen in het studieaanbod van de aanbieder.

In afwijking van het eerste lid kan een duaal structuuronderdeel ook opstarten na de eerste lesdag van oktober als de instroom in dat structuuronderdeel op dat moment al voorbehouden wordt voor leerlingen die bij dezelfde aanbieder duaal leren kunnen overstappen van een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in deel V/2, naar een duaal structuuronderdeel dat aan dat aanloopstructuuronderdeel gekoppeld is. In voorkomend geval wordt de eerste lesdag van juni als tweede referentiedatum beschouwd voor de vaststelling of het aanloopstructuuronderdeel of het duale structuuronderdeel in het schooljaar in kwestie al dan niet in het studieaanbod van de aanbieder duaal leren in kwestie voorkomt.”.

Art. 7. In artikel 357/11 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 15 juni 2018, wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 8. In artikel 357/16, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de zinsnede “Als een duaal structuuronderdeel modulair wordt georganiseerd,” vervangen door de woorden “In een duaal structuuronderdeel”.

Art. 9. Artikel 357/25 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/25. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van duale structuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.”.

Art. 10. Aan artikel 357/26, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In afwijking van de bepalingen uit dit lid kunnen vanaf schooljaar 2023-2024 de personeelsomkadering en het werkingsbudget die worden gegenereerd door inschrijvingen in duale opleidingen, ook aangewend worden in de leertijd. Dit kan enkel toegepast worden als alle subsidies voor de leertijd, toegekend conform de geldende regelgeving betreffende de subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen in uitvoering van hoofdstuk

VI, afdeling 6, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiek-rechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", zijn uitgeput."

Art. 11. In artikel 357/30, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt de zinsnede "het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming-Syntra Vlaanderen" vervangen door de woorden "het Departement Werk en Sociale Economie".

Art. 12. In artikel 357/43 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Voor de invulling van een aanloopstructuuronderdeel zijn er twee mogelijkheden:

- 1° een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit een standaardtraject als vermeld in artikel 357/7;
- 2° een aanloopstructuuronderdeel is een bundeling van competenties uit standaardtrajecten als vermeld in artikel 357/7, die gekoppeld zijn aan een studiedomein of een afgebakend geheel binnen een studiedomein. Deze invulling is enkel mogelijk op niveau van de tweede graad."

Art. 13. Artikel 357/44 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018 en gewijzigd bij het decreet van 30 november 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 357/44. Voor aanloopstructuuronderdelen als vermeld in artikel 357/43, eerste lid, 1° en 2°, volgt de programmatie van een aanloopstructuuronderdeel uit de goedkeuring tot programmatie van een duaal structuuronderdeel als vermeld in artikel 357/8.

Op de programmaties, bedoeld in dit artikel, zijn eveneens de bepalingen van artikel 176/1 van toepassing."

Art. 14. In artikel 357/47, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- 1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

"2° de screening vindt zo spoedig mogelijk en uiterlijk vijftientwintig opleidingsdagen na de start van de effectieve lesbijwoning plaats;"

- 2° op het einde van punt 5° wordt deze zin toegevoegd:

"Indien de leerling, na uitschrijving uit het aanloopstructuuronderdeel, terugkeert naar de vorige school waar hij ingeschreven was voor de inschrijving in het aanloopstructuuronderdeel, mag een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit op die leerling van toepassing zijn."

Art. 15. In artikel 357/50 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- 1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Voor een regelmatige leerling die zijn aanloopstructuuronderdeel in de loop van of op het einde van het schooljaar beëindigt, beslist de klassenraad, na evaluatie, over de studiebekrachtiging. De studiebekrachtiging in aanloopstructuuronderdelen is gebaseerd op beroepskwalificaties of op onderdelen ervan.";

2° tussen het derde en het vierde lid, wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor leerlingen op niveau van de tweede graad, ingeschreven in een aanloopstructuuronderdeel als vermeld in artikel 357/43, eerste lid, 1°, waarvoor gedurende het traject in de aanloopfase blijkt dat de overstap naar het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad niet mogelijk is, kan de klassenraad beslissen om de doelen van het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad na te streven in een kwalificerend traject op maat. De school moet deze noodzaak kunnen aantonen. Dit moet voorgelegd kunnen worden aan de onderwijsinspectie bij een doorlichting als bedoeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Aan een leerling die voldoet aan de bepalingen uit dit lid, en die alle doelen behaalt van het bovenliggende structuuronderdeel “duaal” 2^e graad, als vastgelegd in het standaardtraject, vermeld in artikel 357/7, kan de studiebevoegdiging uitgereikt worden zoals die is opgenomen in het standaardtraject van het duale structuuronderdeel.”.

Art. 16. Artikel 357/52 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 357/52. Uitsluitend voor de financiering of subsidiëring in de vorm van personeelsomkadering van aanloopstructuuronderdelen als voltijds secundair onderwijs, ingericht door een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, gelden de berekeningsmodaliteiten van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.”.

Art. 17. In artikel 357/60, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd:

1° in het tweede lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel, met uitzondering van de Se-n-Se in opleidingsvorm 4, kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”;

2° in het vierde lid wordt deze zin geschrapt:

“Een duaal structuuronderdeel kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”.

Art. 18. In artikel 357/62, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 november 2018, wordt punt 9° opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Art. 19. Aan artikel 4 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, kan een overeenkomst als vermeld in artikel 3, worden gesloten door een leerling die is ingeschreven in een onderwijs- of opleidingsinstelling, gevestigd in de Franse of Duitstalige Gemeenschap van België of in het buitenland en aldaar erkend door de betrokken bevoegde instantie als lesplek in het kader van een gelijkwaardig opleidingssysteem van alternerend leren en werken. Deze overeenkomst wordt gesloten tussen de leerling, de betrokken

onderwijs- of opleidingsinstelling en een overeenkomstig artikel 7, §1 tot en met §3, erkende onderneming.”.

Art. 20. Aan artikel 7, §1, eerste lid, 1°, c), van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 5 april 2019, worden de woorden “behalve als hij daarvan wordt vrijgesteld” toegevoegd.

Art. 21. In artikel 19 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“De betaalde vakantiedagen, vermeld in het derde lid, moeten worden opgenomen in de volgende gevallen:

- 1° tijdens de schoolvakanties;
- 2° tijdens de lesweken op dagen dat de leerling niet kan worden opgeleid in de onderneming door collectieve sluiting wegens jaarlijkse vakantie en na uitputting van de recuperatie, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 22. In artikel 20 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 5 april 2019, wordt voor het eerste lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel 17, §2, eerste lid, is de onderneming in de volgende gevallen geen leervergoeding verschuldigd voor het volgen van de lessen en de activiteiten die gelijkgesteld zijn met lessen:

- 1° tijdens het facultatief gedeelte van het pre- en postnataal verlof als de leerling de lescomponent volgt maar niet de werkplekcomponent;
- 2° bij profylactisch verlof van de leerling tijdens de werkplekcomponent;
- 3° bij tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid waarbij de leerling niet geschikt wordt bevonden om opgeleid te worden tijdens de werkplekcomponent, maar wel tijdens de lescomponent en na eventuele uitputting van de gewaarborgde leervergoeding.”.

Art. 23. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, wordt tussen de woorden “met uitzondering van” en de zinsnede “artikel 11, 4°” de zinsnede “artikel 9,” ingevoegd.

Art. 24. Artikel 29 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 5 april 2019, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 29. De stageovereenkomst alternerende opleiding wordt gesloten voor minstens 28 uur per week en maximaal de gemiddelde wekelijkse voltijdse arbeidsduur die van toepassing is in de onderneming. De overeenkomst heeft betrekking op het volledige leertraject, zowel de lescomponent als de werkplekcomponent. Voor de berekening van het aantal uren binnen de overeenkomst telt een les of een activiteit die gelijkgesteld is met een les, mee voor zestig minuten.”.

Hoofdstuk 5. Slotbepaling

Art. 25. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Brussel, 1 april 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
Jongeren- en kindeffectrapport

JOKER

I Titel

Titel: Voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloophase en het stelsel van leren en werken

2 Samenvatting

Het voorliggende voorontwerp van decreet is opgesteld vanuit een dubbele doelstelling. Ten eerste bevat voorliggend ontwerpdecreet een aantal maatregelen die de transitie van leren en werken naar duaal leren en de aanloophase mogelijk maken. Hierbij gaat het concreet om een uitbreiding van de aanloophase. Daarnaast wordt dit decreet aangegrepen om diverse technische correcties door te voeren aan de regelgeving rond alternerende opleidingen in het secundair onderwijs.

Dit is een overzicht van de thema's die aan bod komen in het voorontwerp van decreet:

- 1 De aangepaste berekeningswijze voor de aanvullende werkmiddelen voor CDO's;
- 2 Het afstemmen van de definitie van onderwijskwalificatie niveau 2 tussen de Codex Secundair Onderwijs en het decreet op de Vlaamse Kwalificatiestructuur;
- 3 ***Aanpassingen omtrent de bijkomende invulling van de aanloophase;***
- 4 Het schrappen van het criterium van nauw-verwantschap voor de programmatie van duaal leren in BuSO;
- 5 Een bepaling om interregionale mobiliteit mogelijk te maken voor leerlingen uit de Franse Gemeenschap of een ander land die naar Vlaanderen komen;
- 6 ***Een bepaling waardoor in specifieke situaties (bvb bij profylactisch verlof) geen leervergoeding moet betaald worden door de onderneming;***
- 7 Een bepaling met de specificering van de wekelijkse opleidingsduur bij een stageovereenkomst alternerende opleiding.

8 *Een bepaling dat leerlingen die duaal leren volgen in de Syntra vzw ook beroep kunnen doen op ondersteuning uit het ondersteuningsmodel.*

De thema's in vetcursief hebben een concrete impact op jongeren die kiezen voor een alternerende opleiding (dit zijn leerlingen die minstens voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht, en bijgevolg op zijn minst 15 jaar zijn). Elk van de voorgestelde maatregelen heeft een positieve impact in vergelijking met de nuloptie waarin de maatregel niet werd genomen. In het vervolg van deze JoKER gaan we verder in op deze drie thema's.

3 Probleembeschrijving

1. Aanpassingen omtrent de bijkomende invulling van de aanloopfase

Bij de uitwerking van het decreet omtrent duaal leren werd een aanloopfase geïnstalleerd voor leerlingen die wel de intentie hebben om met duaal leren te starten, maar hier nog niet klaar voor zijn. Deze aanloopfase is telkens gekoppeld aan een duale opleiding zodat de leerling eens ze ver genoeg gevorderd zijn, de overstap kunnen maken naar de duale opleiding. De koppeling met de duale opleiding werd bekritiseerd omdat er heel wat leerlingen zijn die wel aan duaal leren willen doen, maar die nog niet duidelijk weten welke opleiding hen het beste ligt. De huidige invulling zou daarmee te weinig mogelijkheden bieden voor de doelgroep van leerlingen die momenteel in het stelsel van leren en werken zit.

2. Leervergoeding in specifieke situaties

Het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen bepaalt dat de onderneming een leervergoeding moet betalen zowel voor de opleiding in de onderneming als voor het volgen van de lessen en de activiteiten die gelijkgesteld zijn met lessen. De praktijk leert dat dit principe in bepaalde, specifieke gevallen problematisch is. Het gaat hier om die situaties waarbij de leerling wel de lessen kan volgen, maar niet kan worden opgeleid op de werkplek (bvb door lichamelijk letsel ten gevolge van een ongeval) of ervoor kiest niet te worden opgeleid op de werkplek (in geval van facultatief gedeelte van pre- of postnataal verlof). In veel gevallen gaat het hierbij om situaties die verschillende weken tot maanden kunnen aanhouden. Strikt genomen zou de werkplek in deze situaties wel nog steeds moeten instaan voor het betalen van een leervergoeding. Dit ligt echter zeer moeilijk wat ervoor zorgt dat de overeenkomst door de werkgever eerder wordt stopgezet.

3. Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw

Leerlingen uit het buitengewoon onderwijs kunnen ook beslissen om over te stappen naar het gewoon onderwijs. Zij kunnen dan beroep doen op extra ondersteuning uit het ondersteuningsmodel die hen ondersteunen om de lessen te volgen in het gewoon secundair onderwijs. Leerlingen uit de Syntra vzw zijn momenteel uitgesloten van ondersteuning vanuit het ondersteuningsmodel. Dit is een inconsistentie aangezien we duaal leren beschouwen als voltijds onderwijs. Leerlingen die duaal leren volgen in een

Syntra vzw, zouden dus net zoals alle andere leerlingen in het voltijds onderwijs, beroep moeten kunnen doen op ondersteuning uit het ondersteuningsmodel.

4 Beleidsdoelstellingen

1. Aanpassingen omtrent de bijkomende invulling van de aanloopfase

De doelstelling is om het stelsel van leren en werken volledig in duaal leren in te kantelen, waardoor we ook het toekomstige aanbod willen afstemmen op de doelgroep van leerlingen in leren en werken.

2. Leervergoeding in specifieke situaties

De doelstelling is om de kansen van leerlingen op een werkplek voor de duur van de opleiding te maximaliseren.

3. Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw

De doelstelling is om alle leerlingen uit het voltijds onderwijs recht te laten hebben op ondersteuning uit het ondersteuningsmodel, indien ze hier nood aan hebben.

5 Opties

Nuloptie: verderzetten van bestaande toestand

1. Aanpassingen omtrent de bijkomende invulling van de aanloopfase

In de nuloptie blijft de aanloopfase strikt gekoppeld aan de duale opleidingen. Hierdoor blijft een oriënterend aanbod grotendeels afwezig.

2. Leervergoeding in specifieke situaties

In de nuloptie zal de werkgever nog steeds een leervergoeding moeten betalen als de leerling een tijdje enkel naar de school kan gaan en niet naar de werkplek.

3. Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw

In het nulscenario kunnen leerlingen die duaal leren volgen in de Syntra vzw geen beroep doen op ondersteuning uit het ondersteuningsmodel.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

1. Aanpassingen omtrent de bijkomende invulling van de aanlooffase

In deze optie wordt er een bijkomende invulling van de aanlooffase uitgewerkt door een voorbereidend aanbod per studiedomein te voorzien. Dit kan veeleer oriënterend ingezet worden.

2. Leervergoeding in specifieke situaties

In de gekozen optie moet de werkgever geen leervergoeding betalen aan de leerling in die situaties waarbij de leerling wel de lessen kan volgen, maar niet kan worden opgeleid op de werkplek. Op korte termijn krijgt de leerling in deze optie geen leervergoeding. Deze oplossing zorgt er daarentegen wel voor dat de overeenkomst kan blijven lopen, waardoor de leerling nadat de situatie zich heeft opgelost terug naar de werkgever kan gaan. Dit is een veel betere garantie voor de continuïteit van het opleidingstraject. Ook kan voor de leerling een vervangingsinkomen worden aangevraagd wat het verlies van de leervergoeding compenseert.

3. Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw

In de gekozen optie maken we de bepalingen omtrent het ondersteuningsmodel van toepassing op leerlingen in duaal leren in de Syntra vzw.

3. Optie 3 – Alternatief voor de gekozen beleidsmaatregel

Er zijn maar twee opties: nuloptie of de regelgeving aanpassen. Andere opties zijn er niet.

6 Analyse van de effecten

6.1 Doelgroepen

Doelgroepen

De doelgroep van al de maatregelen zijn leerlingen van het secundair onderwijs die in een alternerende opleiding zitten (in duaal leren of leren en werken) of in een aanlooffase. Dit zijn telkens jongeren die al deeltijds leerplichtig zijn (en dus minstens 15 jaar zijn).

6.2. Nuloptie

Effectbeschrijving

Er wordt niet gekozen voor de nuloptie, omdat de negatieve effecten voor de jongeren dan in stand worden gehouden.

1. Bijkomende invulling van de aanlooffase

In de nuloptie is het aanbod beperkter waardoor dit voor leerlingen minder kansen biedt voor een aanbod aan hun specifieke noden en wensen.

Voordeel: /

Nadeel: niet alle leerlingen zullen bediend kunnen worden met dit aanbod.

2. **Leervergoeding in specifieke situaties**

De nuloptie fnuikt de kansen van de doelgroep om een werkplek te vinden, en dit bij uitstek in regio's dicht bij de lands- of taalgrens of Brussel.

Voordeel: de leerling ontvangt nog steeds een leervergoeding voor de dagen op de school.

Nadeel: de kans is zeer groot dat de werkgever de overeenkomst zal verbreken, wat de kansen op een werkplek op de (middel)lange termijn fnuikt.

3. **Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw**

De nuloptie zorgt voor een situatie van rechtsongelijkheid doordat leerlingen die duaal leren (voltijds onderwijs) volgen in de Syntra vzw geen beroep kunnen doen op ondersteuning uit het ondersteuningsmodel terwijl dit voor alle andere leerlingen in het voltijds onderwijs wel het geval is.

Voordeel: /

Nadeel: - Leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw hebben geen recht op

bijkomende ondersteuning indien nodig;

- Er is rechtsongelijkheid met andere leerlingen in het voltijds onderwijs.

6.3. Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

Effectbeschrijving

1. **Bijkomende invulling van de aanloopfase**

De gekozen optie biedt bijkomende kansen aan leerlingen, in vergelijking met de nuloptie.

Voordeel: er komt een bijkomend aanbod waardoor meer jongeren bediend zullen worden met het aanbod.

Nadeel: /

2. **Leervergoeding in specifieke situaties**

De gekozen optie biedt veel meer garanties op de (middel)lange termijn zodat leerlingen hun opleiding bij dezelfde werkgever kunnen verderzetten.

Voordeel: de continuïteit van het opleidingstraject wordt gegarandeerd.

Nadeel: /

3. **Ondersteuning uit het ondersteuningsmodel voor leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw**

In de gekozen optie wordt er een einde gemaakt aan de periode van rechtsongelijkheid. Dit zorgt ervoor dat leerlingen in de Syntra vzw beroep kunnen doen op de ondersteuning die ze nodig hebben.

Voordeel: - Leerlingen die duaal volgen in de Syntra vzw hebben recht op bijkomende ondersteuning indien nodig;
- Er is rechtsgelijkheid met andere leerlingen in het voltijds onderwijs.

Nadeel: /

7 Vergelijking van de opties

De vergelijking die kan gemaakt worden, is enkel tussen de nuloptie en de gekozen optie van aanpassing van de regelgeving. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat de voorgestelde aanpassingen een oplossing bieden voor de probleemstelling als aangehaald in deel 3.

8 Uitvoering

De probleemstelling in de betrokken punten wordt aangepakt door een gewijzigde regelgeving in de betrokken decreten.

De aangepaste decreetsteksten worden via elektronische nieuwsbrief gecommuniceerd naar alle scholen en directies.

De aangepaste decreetsteksten worden verder uitgevoerd door de Vlaamse Regering of in omzendbrieven gecommuniceerd naar de scholen en de centra.

9 Administratieve lasten

De voorgestelde maatregelen brengen geen administratieve kosten met zich mee voor de jongeren.

10 Handhaving

Er is geen specifiek toezicht voorzien op de voorliggende maatregelen.

II Evaluatie

Er is geen specifieke evaluatie voorzien.

12 Consultatie

I. Er is structureel interne consultatie tussen departement onderwijs, agentschappen en kabinet bij de start van het decreet. Ook gebeurde een grondige afstemming met het kabinet werk en het departement werk en sociale economie.

Voorafgaandelijk aan de uitwerking van het decreet werd informeel overleg gevoerd met de onderwijskoepels en ook met een aantal centra omtrent een aantal onderwerpen die aan bod komen in dit decreet.

De voorstellen voor wijzigingen worden onderworpen aan een uitvoeringstoets bij de agentschappen (Agodi, Ahovoks, Onderwijsinspectie) en bijgestuurd door het departement.

II. De externe consultatie bestaat uit de adviezen van de strategische adviesorganen (SERV, VLOR) en de sociale partners tijdens onderhandelingen (vakbonden, schoolbesturen) die nog zullen volgen.

13 Contactinformatie

Wouter Pinxten – Wouter.Pinxten@ond.vlaanderen.be – 02 553 94 99

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding

Koning Albert II laan 15

1210 Brussel